

GLAS GORENJSKE

IZHAJA OD OKTOBRA 1947 KOT TEDNIK
S 1. JANUARJEM 1956 KOT POLTEDNIK
OD 1. JAN. 1960 IZHAJA TRIKRAT TEDENSKO
IZDAJA ČP »GORENJSKI TISK« V KRANJU

UREJUJE UREDNIŠKI ODBOR
GLAVNI UREDNIK: SLAVKO BEZNIK
TELEF.: UREDNIŠTVO 24-75 in 21-90, UPRAVA 21-80
TEK. RAČUN PRI KOMUNALNI BANKI V KRANJU
607-70-135 - IZHAJA OB PONEDELJKIH, SREDAH,
IN SOBOTAH - LETNA NAROČNINA 900,
MESEČNA 75, POSAMEZNA ST. 10 DIN

LETO XIII., ST. 114

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNIH LJUDI ZA GORENJSKO SREDA, 28. SEPTEMBRA 1960

Mi in skladi

Razprava na delavskem svetu je postajala vse živahnija. Navzoči so doigali roke, prosili za besedo in vpadali kar vmes s pripombami. Skoraj dve uri se je nadaljevala razprava preden so se pomirili duhovi. Ta pomiritev pa je bila nepričakovano hitra. Brž ko je računovodja povedal, da strošek, o katerem so razpravljali ne bo obremenil sklada za osebne dohodke, marveč da se to smatra kot materialni izdatek, so se takoj vsi pomirili. Nihče ni več prosil za besedo. — To se je zgodilo v enem izmed škofjeloških podjetij.

Prav podobno je bilo v Kranju. Med kolektivom nekega podjetja je bila žolčna razprava, komu naj bi kupili in komu naj bi ne kupili delovno obleko in copate. — Končno je moralo to tudi priti pred delavski svet. Navzoči so imeli številne pripombe, kako bi se dalo to ceneje preskrbeti, kako bi bilo treba črtati iz spiska veliko tistih, ki jim ta obleka ni najino potrebna in podobno. Potem pa je nekdo pojasnil, da gre pri tem za obleke, ki so pač obvezne po pravilih higienske tehnične zaščite, in da kot take mora podjetje izplačati iz sklada za materialne stroške. Zadeva se je brž spremenila. Bili so predlogi za nova delovna mesta, kjer naj bi delavci dobili te obleke.

Namenoma nismo navedli imen prizadetih kolektivov, ker taki pojavi, v blažji ali ostrejši obliki, prihajajo na dan tudi drugod. — Gre v osnovi za nepravilno pojmovanje in vrednotenje sredstev kolektiva. Kadar je beseda o stroških iz sklada za osebne dohodke, se skušajo najti izhod v srednji, zelo trezno in pravilno presojo, če je izdatek v resnici potreben in podobno. Kadar pa pride pojasnilo, da gre kak izdatek iz drugih skladov, so vsi dokaj brezbržni.

Sedaj so pred nami med drugim tudi politne konference sindikalnih organizacij. Treba je, da se vodstva vseh družbenih organizacij v kolektivih zavzamejo za to, da bi s pravilnim prikazovanjem gospodarstva v kolektivu, komuni in tudi v širši skupnosti, uveljavili občutljivost in štednjo za vse sklade, na celotni dohodek, na vsa sredstva podjetja. Zaslужni posameznikov in sklad osebnih dohodkov v kolektivu sploh je že sedaj, v prihodnje pa bo še bolj (z nadaljevanjem uveljavljanja stimulativnega razdeljevanja dohodkov med skupnostjo in kolektivom), odvisen od celotnega uspeha podjetja. Zato je treba utrditi načelo, da so vsi skladi, vsa sredstva podjetja in celotno gospodarenje kolektiva prav tako neposredno naša stvar, kot sam sklad osebnih dohodkov.

K. M.

Zadnje vesti

DOMA ...

TITIGRAD, 27. septembra — Kongres SZDL Črne Gore je dopolnje nadaljeval delo z razpravo o večerajšnjem referatu predsednika Glavnega odbora BLAŽA JOVANOVIČA. Razprava je med drugim zajela dosedanje delo in naloge Socialistične zveze na področju preskrbe tržišča in razvoju trgovine, kakor tudi ukrepe za hitrejšo usposabljanje strokovnih kadrov. S kongresa so poslali pozdravno pismo jugoslovanski delegaciji v Združenih narodih in v njem izrekli vso podporo in prizadevanje za ohranitev miru, hkrati pa so izrazili zaupanje nad tolerantnim stališčem ameriških oblasti do pečične četnikov in ustave, ki poskušajo ovirati delo naše delegacije.

SKOPJE, 27. septembra — Narodno sobranje Makedonije se je danes sešlo na prvo jesensko zasedanje. Na skup-

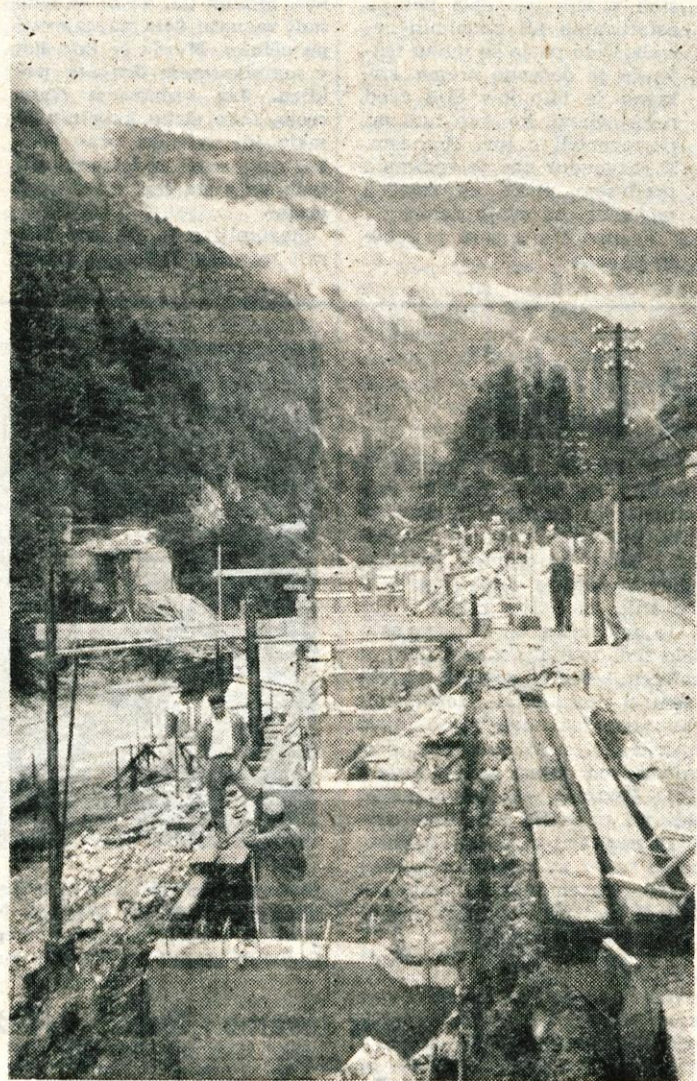
ni seji obeh zborov so poslali poročilo o gibanju gospodarstva v prvem polletju letos. Industrijska proizvodnja je bila za 19 odstotkov večja kot v lanskih prvih šestih mesecih, delovna storilnost pa za 12 odstotkov.

... IN PO SVETU

BUDIMPEŠTA, 27. septembra — Delegacija Zadrugne zveze je dopotovala sinoči v Budimpešto. Kot gost madžarske Zadrugne zveze bo v desetih dneh obiskala več kmetijskih zadrug v notranjosti dežele in se pogovarjala s funkcionarji madžarske zveze o razvoju in o problemih združništva na Madžarskem.

NEW YORK, 27. septembra

— V Nev Yorku se bodo podne srečali zastopniki azijskih in afriških držav, članice Združenih narodov. Med drugimi bo govoril tudi ganski predsednik Nkrumah.

S preureditvijo ceste Bled-Bohinj in z gradnjo obeh novih mostov se je v Bohinju zelo povečal cestni promet. Ob lepih dnevih pride v Bohinjo preko 500 vozil. To število pa se ob nedeljah in raznih prireditvah še poveča. Komisija za varnost prometa pri občinskem ljudskem odboru je upoštevač naraščajoči promet že sestavila načrt svojega dela za prihodnje leto in ga predlagala Svetu za notranje zadeve. Za varnost pešcev bodo zgradili pred Bohinjskim jezerom pot, zaradi ureditve parkirnih prostorov pa bodo prestavili cesto proti hotelu Bellevue. Ob hotelu Pod Voglom bodo od uprave zahtevali, da zgrade odcep ceste tudi v smeri proti Ukancu. Najvažnejša naloga, ki so si jo zastavili pa je zgraditev sedmih avtobusnih postajališč, pri gradnji katerih bodo s prostovoljnimi delom sodelovali prebivalci posameznih vasi. Na sliki vidite gradnjo mostu v Soteski, ki ga bodo otvorili predvidoma 29. novembra.

S seje Okrajnega ljudskega odbora Kranj

Prenos šol v pristojnost občin in gospodarskih organizacij

Kranj, 27. septembra — Danes je bila seja Okrajnega ljudskega odbora Kranj, na kateri so med drugim razpravljali o prenosu strokovnih šol, gimnazij in domov v pristojnost občinskih ljudskih odborov in gospodarskih organizacij, nadalje je bilo prbrano informativno poročilo o X. jubilejnem Gorenjskem sejmu in njegovem razvoju ter sklepanje in razprava o razrešitvi in imenovanju novega upravnega odbora in direktorja Gorenjskega sejma.

Kot prvi se je v današnji razpravi o prenosu šol na občine in gospodarske organizacije oglasil **ŠTEFAN NEMEC** z Jesenic in je posebej poudaril velik pomen tega ukrepa, ker bodo tako lahko proizvajalci sami vplivali na sestavljanje učnih programov. Dejal je še, da bo treba v načrtu izobraževanja še precej napraviti, ker ta do sedaj še ni dokončen. Nedvomno pa bo treba pritegniti k sodelovanju tudi Delavsko univerzo v občini. Tovariš **DIMNIK** pa je govoril o bodočem finansiranju šol, ko bodo le te v pristojnosti občin in gospodarskih organizacij. Doselej velja še stari, v pripravi pa je nov zakon o finansiranju šol, ki bo prav gotovo sprejet na I. zasedanju Zvezne ljudske skupščine. Seveda pa šole zaradi prenosa pristojnosti ne smejo izgubiti občutka javnosti in svobodnosti vpisa na šole. Tu so precej pomembni tudi odnosi med soustanovitelji, prav tako pa bo nastal tudi problem finansiranja šol v gospodarsko šibkih občinah kranjskega okraja. Sedaj so se sredstva za finansiranje šol črpal iz okrajnega sklada za kadre, kmalu pa se bo to finansiranje bistveno menjalo. Važno je tudi kako se bodo sredstva združevala in da se ne bodo tro-

šila preveč lokalistično. O vlogi strokovnih šol je na današnji seji govoril tovariš **DUŠAN HORJAK**. Pri tem je še posebej poudaril, da Tehnična srednja tekstilna šola v Kranju sploh ne šola takih strokovnjakov, kot jih tekstilna industrija danes potrebuje. Ni povezana z industrijo, razen tega pa je tovariš Horjak še povedal, da je temu krivo tudi dokaj slabo vodstvo na šoli. Tako dijaki po končani šoli, največkrat odhajajo v druge poklice in se sploh ne zaposlijo v tekstilni industriji. Predsednik Oblo Kranj tovariš **FRANC PUHAR** je povedal, da je precej podobno stanje tudi v drugih strokovnih šolah v kranjski občini. Dejal je še, da bomo morali nekatere šole celo zapreti, medtem ko bo treba nekatere šole po potrebi odpreti na novo. V razpravi je sodeloval tudi predsednik OLO Kranj tovariš **VINKO HAFNER**. Govoril je, da danes nimamo v kranjskem okraju niti ene šole, ki bi bila popolnoma opremljena in da bo verjetno Okrajni ljudski odbor kot soustanovitelj še prispeval finančna sredstva najbolj problematičnim šolam. Direktor Tehnične srednje tekstilne šole iz Kranja tovariš **ČRTOMIR ZOREC** je povedal, da ljudje iz industrije nimajo nikoli dovolj časa, da bi prišli na seje šolskih odborov, ali pa da bi se zanimali za posamezno šolo. Tako bo treba v prihodnje res več sodelovanja in povezanosti. Tovariš **MIRAN KOŠMELJ** pa je odbornikom predlagal, da bi prenesli v pristojnost občin in gospodarskih

organizacij res samo tiste šole, ki niso problematične, medtem ko bi ostale, seveda do takrat ko bi vse stvari uredili, še naprej obdržali v pristojnosti Okrajnega ljudskega odbora. Tako so odborniki sprejeli sklep, da se od 17 šol prenese v pristojnost občin in gospodarskih organizacij 9, medtem ko jih bo 8 ostalo še naprej v pristojnosti okraja. Podoben sklep so sprejeli tudi za domove.

V drugi točki dnevnega reda je bilo prebrano poročilo o X. jubilejnem Gorenjskem sejmu v Kranju. Na X. jubilejnem Gorenjskem sejmu je sodelovalo 233 gospodarskih organizacij, od tega iz okraja Kranj 57, iz ostalih krajev Slovenije in iz ostalih republik pa 176. Skupaj je bilo vsem razstavljalcem prodano 3.468 kvadratnih metrov pokritega prostora in približno 10.000 kvadr. metrov odprtega razstavnega prostora. Razstavljalci so dosegli na sejmu zelo ugodne komercialne rezultate, saj so nadrobno prodali za 342.795.000 dinarjev, medtem ko je bilo sklenjenih pogodb in dogovorov v višini 1.392.000.000 dinarjev. Prav tako je bil letošnji obisk Gorenjskega sejma zelo ugoden in lahko zapišemo, za Kranj izreden. Tako si ga je skupno ogledalo 91.317 obiskovalcev.

M. Z.

Pred konferencami krajevnih odborov SZDL

Poglavitni so prostori za uspešno delo najmožičnejše organizacije

Kranj, 27. septembra.

Včeraj popoldne je v Kranju zasedalo predsedstvo Okrajnega odbora SZDL. Na zasedanju so predvsem razpravljali o pripravah na krajevne konference SZDL in o prostorih, ki so pogoj za uspešno delo naše najmožičnejše organizacije. Brez primernih prostorov si nikakor ni moč zamisljati tiste vsebine dela, ki bi jo morale v prihodnje imeti krajevne organizacije SZDL; takšen je bil eden izmed najpomembnejših zaključkov večerajšnjega zasedanja.

Doslej je bilo v kranjskem okraju 176 osnovnih organizacij SZDL, s formiranjem krajevnih organizacij pa se bo predvidoma število zmanjšalo na 134. Stevilka sicer še ni dokončna, vendar pa se verjetno ne bo bistveno spremenila. In če računamo, da bo v kranjskem okraju 134 krajevnih organizacij SZDL, jih ima od teh samo 40 lastne delovne prostore (od teh jih je le 14, ki povsem ustrezajo novim nalogam SZDL), medtem ko je 94 organizacij brez delovnih prostorov. Razen tega vse te organizacije razpolagajo le s 14 pisalnimi stroji in enim telefonom. Če izhajamo iz teh števil, lahko zaključimo, da bo potrebnih nekaj manj kot 200 milijonov dinarjev, da bi imele vse krajevne organizacije SZDL primerne delovne pogoje. Uresničitev tega načrta pa bo zahtevala od vseh najtesnejše sodelovanje. S prostovoljnimi delom člani SZDL sami lahko doprinesejo vsaj polovico potrebnih sredstev pri urejanju prostorov, medtem ko bi ostala sredstva morali dati občinski odbori SZDL. Le-ti so že tudi ustanovili posebne komisije, ki bodo pregledale delovne pogoje vseh krajevnih organizacij.

Na večerajšnjem zasedanju so se dokončno pogovorili tudi kako naj potekajo konference krajevnih odborov SZDL in volitve

v nove krajevne odbore. V oktobru in novembru bodo krajevne konference, na katerih bodo referati obravnavali novo vlogo SZDL in občinsko ter krajevno

problematiko, do srede februarja prihodnjega leta bodo zaključene občinske konference, po V. kongresu SZDL Slovenije, v marcu pa bo še okrajna konferenca. Volitve v močnejše krajevne organizacije bodo potekale po delegacijskem sistemu, sicer pa bodo volili vsi člani, prisotni na konferenci. Krajevni odbori bodo šteli 9 do 25 članov, številnejše organizacije pa bodo imele tudi svoje sekretariate.

B. F.

IV. kongres SZDL Črne gore v Titogradu

V ponedeljek, 26. septembra, se je v Titogradu začel IV. kongres SZDL Črne gore, ki bo trajal do danes, t. j. srede 28. IX. Med 500 delegati in gosti so se kongresa udeležili tudi predstavniki glavnih odborov SZDL ljudskih republik, avtonomne kosovske-metohijske oblasti in pokrajinskega odbora SZDL Vojvodine. Kot predstavnika SZDL Slovenije sta na kongresu Mitja Ribičič in Vlado Majhen.

Otvoritvene besede je imel predsednik Glavnega odbora SZDL Črne gore **Blažo Jovanovič**. Po izvolitvi delovnega predsedstva je spodbudil med navdušenjem in vzklikanjem navzočih na govorniškem odobru generalni sekretar SZDL **Aleksander Rankovič**, ki je govoril o vlogi Socialistične zveze po V. kongresu, njenih nalogah na sedanji stopnji razvoja naše socialistične družbe in nekaterih aktualnih mednarodnih problemih. Socialistična zveza in druge družbeno-politične organizacije naj se v vsakdanji praksi bore za nova moralna pojmovanja in novo socialistično etiko, je poudaril v pozdravnem govoru Aleksander Rankovič.

Nato je prebral referat »Aktualna vprašanja nadaljnega družbeno-ekonomskega razvoja Črne gore in naloga Socialistične zveze« predsednik Glavnega odbora SZDL Črne gore Blaža Jovanovič. Le-ta je med drugim govoril o visokem odstotku prebivalcev, ki so vključeni v SZDL, kar govori o političnem stanju in razpoloženju ljudstva Črne gore.

Pester spored izobraževalne dejavnosti

Kranj, 27. septembra — Včeraj popoldne je izobraževalna komisija pri občinskem odboru SZDL Kranj razpravljala o delu za prihodnje obdobje. Po dokaj živahni razpravi je sprejela spored dela na izobraževalnem področju. V načrtu ima številne seminarje za predsednike, tajnike in blagajnike krajevnih organizacij, seminarje za hišne, poravnalne in zadrugne svete, kot tudi seminarje za člane krajevnih in šolskih odborov. Določila pa je tudi teme za splošno izobraževanje občinskega političnega aktivnega SZDL. Teme zajemajo: XV. zasedanje Generalne skupščine OZN, razmere v Kongu, študij Kardeljevega dela »Socializem in vojna«, vprašanje šolstva in izobraževanja na sploh, razorožitev in nemški militarizem, družbeno upravljanje in komunalne zadeve ter problematiko iz kmetijstva. Za vse te teme je izobraževalna komisija že v dogovoru z nekaterimi uglednimi predavatelji, kot so Vida Tomšičeva, Boris Zihner, dr. Jože Potrč, med drugim pa imajo tudi obljubljeno, da jih bo kot predavatelj obiskal podpredsednik ZIS Edvard Kardač.

Nadalje so na večerajšnji seji razpravljali tudi o ustanovitvi izobraževalnih centrov na vasi. Pogovorili so se predvsem o tehnični strani tega vprašanja — kako naj bi jih ustanovili in kako naj bi ti izobraževalni centri potem poslovali. Zato se bodo še pogovorili z ljudmi na vasi in pri ustanavljanju izobraževalnih centrov predvsem upoštevali njihove predloge in želje.

Prvi krajevni konferenci SZDL

Jutri, v četrtek 29. septembra, bosta prvi konferenci krajevnih odborov SZDL, in sicer na Bledu in Bohinjski Beli. Razen tega, da bodo člani SZDL razpravljali o novi vsebini dela SZDL, občinski in lokalni problematiki, se bodo predvsem pogovorili tudi o prostorih, osnovnem problemu za uspešno delo novih krajevnih odborov SZDL.

Letovanje delavcev škofjeloških podjetij

Škofja Loka — Dom oddiha v Strunjanu, ki ga vodi občinski sindikalni svet v Škofji Loki, je letos nudil preko 680 zaposlenim delavcem in ostalim uslužbenecem v škofjeloški občini prijeten počitek ob našem Jadranu. Na lepo urejenem prostoru je postavljenih 16 weekend hišic, ki so jih zgradili v tovarni Jelovici v Škofji Loki. Hišice so notraj lepo opremljene in je v vsaki prostora za tri osebe. Poleg hišic so letos postavili tudi pet šotorov po dve osebi. Imajo tudi svojo kuhinjo in jedilnico.

Uspešno delo mladih zadružnikov

Mladi zadružniki nekaterih krajev blejske občine so že opravili prve sadove svojega skoraj enoletnega dela. Največ uspeha so pri proizvodnem delu imeli pionirji zadružniki v Ribnem pri Bledu. V dobrem sodelovanju s šolskim odborom in zadrugo so zares lepo uspeli. Pridelali so namreč 8000 kilogramov krompirja. Jeseni pa bodo na isti površini posadili sadike ribeza. Delo mladih zadružnikov v Ribnem nam tako kaže, koliko lahko dosežejo s sodelovanjem in podporo zadruga in šolskega odbora.

Tudi na Bohinjski Beli so se mladi zadružniki prav dobro odrezali. Pridno so delali, pleli in pospravljali čebulo, ki so jo prideli kakih 250 kilogramov. Tudi blejski zadružniki — pionirji so zasedli precejšnjo površino ribeza in ga vse leto skrbno gojili in pleli. Skratka prizadevanja mladih so v vseh krajih rodila razveseljive uspehe.

J. B.

TRI IZ ŠKOFJE LOKE

Danes je začela s poukom v Škofji Loki Srednja ekonomska šola za odrasle, ki bo trajala tri leta. — V prvi letnik je vpisalo 74 slušateljev.

Delavska univerza v Škofji Loki je organizirala enoletno administrativno šolo, ki jo obiskuje 31 slušatelj. Prav tako pa je organizirala tudi nadaljevalni administrativni tečaj, ki se bo pričel v torek, 26. septembra.

V prvi semester Srednje tehnične šole strojnega oddelka v Škofji Loki je vpisanih 85 novih slušateljev, v drugem semestru pa je vpisanih 61. Pouk v tej šoli se vrši v popoldanskih urah. Obiskujejo jo zaposleni delavci oziroma pomočniki v škofjeloški industriji.

SE ZADNJA SKUPINA OTROK V PROMAJNO

V petek popoldne je odšla z Gorenjske zadnja skupina, to je 30 zdravstveno ogroženih šolskih otrok v Promajno, poznano otroško okrevališče Dečje selo. Na letovanju bodo ostali mesec dni. Sredstva zanje je prispeval Okrajni zavod za socialno zavarovanje. V skupini jih gre 15 iz jeseniške občine ostali pa iz drugih krajev Gorenjske. Z njimi so odšli tudi tri vzgojiteljice, ki bodo skrbele, da se bodo otroci tudi na letovanju lahko učili in vzgajali.

-an

Denarna sredstva za ureditev celotnega prostora in za opremo so dala podjetja Jelovica, Motor, Odeja, Tehnik, Gorenjska predilnica in druga manjša podjetja v občini.

V Strunjan pride vsako leto več dopustnikov. Lani so bila v glavni kopalni sezoni nekatera ležišča še vedno nezasedena. Letos pa sploh niso mogli ustreči vsem tistim, ki bi radi preživeli svoj dopust na tem koncu naše Jadranske obale.

Tudi za zabavo in športno življenje je bilo vse preskrbljeno. Imajo namreč svoj televizijski sprejemnik, nabavili pa so tudi več športnih rekvizitov.

V prihodnje bo vsekakor treba računati na povečanje števila ležišč, upoštevali pa bodo tudi nekaj dobrih predlogov, navedenih v anketi delavcev, ki je zelo dobro uspela.

France Murn

Brez stimulacije

Pred dnevi smo bolj po naključju kot ne, razgovarjali s Francem Murnikom, cestarjem na odcepu Begunje proti Trziču v dolžini petih kilometrov. Znano je, da je omenjena cesta dokaj slaba za vzdrževanje, saj je ob deževnih dnevih največkrat povsem razkopana. Torej imajo tudi cestarji na takšnih cestah precej več dela kot na asfaltiranih ali podobnih cestah. Delo pa je še toliko težje, če je deževno vreme, kakršno je bilo kar dlje pred nekaj dnevi, ko smo tudi mi razgovarjali s tov. Francem. V razgovoru nas je zanimalo predvsem, kako so cestarji nagradjeni za svoje delo.

France Murn nam je tako-le povedal:

»Dvanajst let sem že cestar, prej sem opravil druge pose, in zaslužim mesečno 17.000 dinarjev. Nič več in nič manj. Seveda sem nekaj manj, zdaj pa mi pri zaslužku — višjem — doprinsajo že leta.«

»Torej niste nagradjavani po učinku?«

»Ne. Mesečna plača, pa konec. Mislim pa, da bi se dalo tudi za naše delo nagradjavati po učinku. Morda se laže kot v marsikaterem drugem poklicu. Jaz vzdržujem slabo cesto, tako slabo kakršnih je malo in zaslužim prav toliko, kot moj sodelavec pri istih letih na lepi asfaltirani cesti.«

Razumljivo je, da smo morali tovarišu Francetu pritr-

diti. Prav je imel. Če hoče cestar imeti slabo cesto v kolikor toliko dobrem stanju, mora več delati kot tisti, ki vzdržuje dobro cesto (morda je ta še slabše vzdrževana) in zakaj bi prvi ne zaslužil višjega dohodka za opravljeno delo.

Tovariš Murn pa nam je v razgovoru povedal še tole:

»Čas bi že bil, da bi cesto iz Begunj v Trzič (pod hribi) vendarle uredili tako, da bi vzdržala promet kakršen je postal na njej zadnja leta. V poznem jesenskem, zimskem in zgodnjem spomladanskem času se gre, toda v poletni turistični sezoni je vzdrževati cesto skoraj onemogočeno. Motorno vozilo za motornim vozilom, tablice na njih pa vseh vrst, vendar pa je več takšnih, ki jih ne poznam kot pa da bi vedel od kod so turisti.«

Pester spored dela za „Teden otroka“

Bohinj — V bohinjskem kotu se že sedaj marljivo pripravljajo na praznovanje »Teda otroka«, da ga bodo kar najsveteljeje proslavili. Društvo prijateljev mladine v Bohinjski Bistrici bo v nedeljo, 2. oktobra dopoldne, sklicalo razširjen sestanek za vse prijatelje mladine in za vse tiste, ki imajo z njo bodisi takšne ali drugačne opravke. Na sestanku se bodo pogovorili o pripravah in izvedbi letošnjega praznovanja »Teda otroka«. Sestavili so bogat program dela.

Tako bodo med drugim izvedli in poživili akcijo za postavitve naselja za prehodno mladino, s čimer ji bo omogočeno prenočevanje in letovanje, izvedli bodo akcije za zvišanje naročnine glasila Društva prijateljev mladine, s sodelovanjem šole pa bodo svečano otvorili mlečno kuhinjo v adaptiranih prostorih, ki bo sodobno urejena in moderno opremljena. Le-ta bo služila tudi za gospodinjski pouk. Nadalje bodo odprli šolsko razstavo in na njej prikazali izdelke teh-

nične vzgoje. Za pionirje in mladino pa bo nedvomno najzanimivejša in najbolj razveseljiva pionirska veselica, na kateri bodo pripravili tombolo, objavili uspehe letošnjega tekmovanja, najboljše pogostili itd.

Ob zaključku bo Društvo sklicalo tudi roditeljski sestanek, na katerem bodo govorili predvsem o ustanovitvi prepotrebne varstvene ustanove v Bohinjski Bistrici. Njihov program dela zajema tudi tesno sodelovanje s TVD Partizan, saj bodo pomagali pri poživitvi akcije za ureditev sanitarij v Domu Partizana in tušev za kopalnice v telovadnici, razen tega pa bodo pomagali tudi pri dokončni ureditvi športnega igrišča.

-an

Kratke iz Poljanske doline

USPEHI ŠPORTNEGA DRUŠTVA

Ziri — Šolsko športno društvo v Zireh, ki že nekaj časa uspešno deluje na tamkajšnji osnovni šoli, je imelo v preteklih dneh svoj redni letni občni zbor, na katerem so pregledali uspehe in ugotovili, da le-ti niso bili majhni. Zlasti lepe uspehe je dosegla atletska sekcija, saj so celo na tekmovanju med osnovnimi šolami na Gorenjskem zabeležili nekaj prvih mest. Med počitnicami so imeli tudi svojo delovno brigado, ki je urejala šolsko igrišče. Zgradili so igrišče za vsa atletska tekmovanja, rokometno igrišče, pripravili so pa tudi teren za gradnjo igrišč za odbojko in košarko. V društvu je 80 članov. Ob zaključku zbora so sprejeli več sklepov za bodoče delo, med drugim tudi, da bodo še letos dokončali športno igrišče, izvedli več prijateljskih tekmovanj s sosednimi šolami itd.

DA BO KLUBSKI PROSTOR CIM PRIJETNEJSI

Delavsko prosvetno društvo Svoboda v Zireh si za letošnjo sezono pripravlja dokaj pester program dela. Prav v teh dneh urejajo v Zadrugnem domu klubski prostor, v katerem bo tudi televizijski sprejemnik, ki ga je kupila tamkajšnja socialistična zveza. V prostoru, kjer se bodo zbirali, bo preskrbljeno za čitalnico, šah, radio, razno literaturo in drugo.

Dramska sekcija Svobode pa se že nekaj časa uči in pripravlja

letošnjo prvo igro »Babilonski stolp«, ki jo bodo predvidoma uprizorili v novembru. Ta sekcija ima namen v letošnji sezoni uprizoriti vsaj 4 dramska dela.

V DVORANO BODO DOBILI NOVE STOLE

V novi Prosvetni dvorani v Zireh ob svečani otvoritvi še ni bilo ustreznih stolov, kakor tudi prave razsvetljave. Prav sedaj pa tovarna Stol iz Duplice dela za to tovarno nove moderne stole, ki jih bodo namestili in pritrčili v dvorani. Dvorane, ki je zelo lepo urejena, ne mislijo uporabljati za razne zabave, temveč le za kulturno-prosvetno udejstvovanje.

gibanje prebivalstva

V KRANJU

Poročili so se:

Jerman Franc, kovinostrugar in Šter Magdalena, uslužbenka; Rozman Stanislav, čevljar in Smolič Jožefa, prešivalka; Jurajevič Anton, delavec in Rihter Terezija, pletilja, Cenar Vencelj, kovinostrugar in Kožuh Ana, tkalka; Mihelčič Matevž, šofer in Zorko Terezija, pletilja; Mihelčič Peter, vodovodni instalater in Jagodic Marija, kmečka delavka; Verbovšek Anton, tov. delavec in Cancar Marija, tov. delavka, Prosen Miha, kontrolor in Rotar

Ana, kontrolorka; Habjan Ivan, strojni tehnik in Steblaj Marija, trg. pomoč; Sirc Franc, pnevmatiker in Zerko Milena, nameščenska; Pestotnik Jože, avtomehanic in Vehar Stanislava, finančna uslužbenka.

Rodile so:

Dolen Vera — dečka, Benedik Vera — dečka, Klofutar Silva — 2 deklici, Kordež Marija — dečka, Subic Antonija — dečka, Pintar Marija — dečka, Dolinar Maksa — deklico, Vidic Marija — deklico, Burgar Julijana — dečka, Zavrli Jožefa — dečka, Pajestka Marija — dečka, Mulej Cecilija — deklico, Grašič Marija — deklico, Hadalin Danica — dečka, Logar Marija — dečka, Triler Ana — deklico, Leber Marija — deklico, Žužek Antonija — dečka, Bojšelj Antonija — dečka, Kašir Ljudmila — deklico, Hudobivnik Alojzija — deklico, Podgoršek Antonija — deklico, Rotar Marjeta — dečka, Zagar Ivana — dečka, Markič Suzana — deklico.

Umrli so:

Rozman Marjeta, stara 82 let, Vičič Andrej, star 53 let, Nurovec Berta, stara 36 let.

NA JESENICAH

Poročili so se:

Smolej Franc, kmečki delavec in Eržen Ivana, kmečka delavka; Suhonjič Mehmed, delavec in Zajmovič Hamijeta, gospodinja; Mirtič Janez, šofer in Eržen Zvonka, frizerka; Dacar Peter, strojni ključavničar in Bregant Veronika, drž. uslužbenka.

Umrli so:

Drobež Stefan, star 71 let, Košelnik Ivana, stara 82 let, Struđer Helena, stara 72 let.

Iz tovarne „Runo“ v Trziču

Rekonstrukcija pred rokom

Stane Rešič in drugi. Po svečani seji so si gostje ogledali tovarno, ki je v zadnjih dveh letih

PROTESTNA RESOLUCIJA

Predoslje — V nedeljo, 25. septembra dopoldne, je imela osnovna organizacija rezervnih oficirjev in podoficirjev v Predosljah redni letni občni zbor, na katerem so pregledali uspehe in pomanjkljivosti v preteklem letu. Ugotovili so, da je bila organizacija dokaj aktivna, saj je v sodelovanju z organizacijo ZB, s strelci in nekaterimi drugimi organizacijami sodelovala na vseh pomembnejših prireditvah. Tudi predavanj se je članstvo udeleževalo 75 odstotno. Program dela, ki so ga sprejeli, obsega predvsem še aktivnejše delo vsega članstva, v prvi vrsti pa 100 odstotno udeležbo v članstvu strelske družine, še tesnejšo povezavo z Zvezo borcev, s katerimi naj bi skupno imeli razna predavanja na osemletki v Predosljah itd. Pred zaključkom je članstvo grobo obsojilo ravnanje četniških beguncev v New Yorku, ki so našo delegacijo na zasedanju OZN nesramno žalili. Zato so odposlali protestno resolucijo Glavnemu odboru rezervnih oficirjev in podoficirjev v Beogradu in organizaciji Združenih narodov.

tržni pregled

V KRANJU

Fizol 60 do 90 din, mleko 30 din, ajdova moka 65 do 75 din, ješprenj 70 din, kaša 90 din, krma za kokoš 40 din, kuruza 40 din, proso 40 din, oves 25 din, krhlji 40 din, lisičke 50 din za liter, korenček 30 do 40 din, sir skuta 120 din, surovo maslo 560 din, čebula 40 do 50 din, sladko zelje 20 din, ohrovt 20 din, kislo zelje 80 din, solata 60 do 70 din, pesa 30 do 40 din, zelena paprika 50 din, jabolka 30 do 40 din, bruske 30 do 65 din, cvečta 90 din, paradiznik 40 din, gobe za vlaganje 300 din, fizol v stročju 50 do 70 din, kumare 30 din, kumarice 90 din, slive 70 do 80 din, jedilne buče 10 din za kg, jajca 25 do 27 din, kokoš 650 do 750 din, piščanci 360 do 450 din za kos.

skoraj popolnoma spremenila svoj notranji videz.

Za rekonstrukcijo je podjetje porabilo približno 70 milijonov dinarjev. Kupili so tudi več modernih strojev. Pred kratkim je začel obratovati nov hidravlični likalni stroj, ki je edini te vrste pri nas. Obratuje pa tudi nov brizgalni stroj, ki dela na principu fotocelic. Dalj časa se dela tudi Pasting naprava za sušenje in fulminozna za brušenje usnja.

Zvečer je na zborovanju delovnega kolektiva Runo govoril o uspehih tovarne Runo v zadnjih desetih letih predsednik DS, Flore Radan in obljubil, da bo kolektiv v prihodnje še boljje spodaril, saj bo že do januarja končana rekonstrukcija, ki bo omogočila večjo proizvodnjo in boljše delovne pogoje.

V. E.

Beležka

REKONSTRUKCIJA CESTE KOKRICA-NAKLO?

Zlasti v zadnjih letih se stanje na naših cestah čedalje bolj izboljšuje, saj imamo na Gorenjskem že skoraj vse ceste II. reda in pretežni del te tudi ceste III. reda asfaltirane ali pa vsaj prevlečene s protiprainsmo. Vendar je še do danes ostalo nekaj okrajnih in pa občinskih cest v nemogočem stanju. Ena izmed takih je tudi cesta III. reda iz Kokrice do Nakele, ki je že nekaj mesecev tako razpokana, da ne bi mogli reči, da so na njej samo luknje in luknjice, temveč že pravi jarki in kotanje. Vožnja po njej je dobesedno nemogoča. Če pa se že kdo z vozilom napoti na to cesto, je izpostavljen nevarnosti. Po ugotovitvah, cesta že dalj časa ni bila nasuta, in to kaže iz razlogov, ker jo imajo namen asfaltirati. Toda koristniki so upravičeno vprašujo, ali bo do rekonstrukcije ceste v letošnjem letu še sploh prišlo, kajti v takem stanju, kakršna je danes, ne more več služiti tako hitro naraščajočemu prometu. Zato bi kazalo, da bi jo nasuli, ne gledajo na to, kdaj jo bodo asfaltirali.

PRAVNI NASVETI

L. B. Jesenice

VPRAŠANJE — Ker nameravate odpovedati najemno pogodbo, vas zanima, kolikšen je odpovedni rok.

ODGOVOR — Če ni v stanovanjski pogodbi določen odpovedni rok, je v skladu z zakonom o stanovanjskih razmerjih (Uradni list FLRJ, št. 16/59) določen 30 dni.

V. K. Radovljica

VPRAŠANJE — Kot vajenec ste zaposleni 2 leti pri privatnem obrtniku, zanima vas, koliko ur dnevno morate opraviti.

ODGOVOR — V skladu z uredbo o vajencih (Uradni list FLRJ, št. 39/52) znaša delovni čas v drugem letu učenja 45 ur tedensko.

O. L. Kranj

VPRAŠANJE — Zaradi bolezni vam je bil priznan krajši delovni čas, 4 ure dnevno, zanima

vas ali ste upravičeni do letnega dopusta.

ODGOVOR — V skladu z zakonom o zdravstvenem zavarovanju delavcev in uslužbenecv (Uradni list FLRJ, št. 51/54) nimate pravice do letnega dopusta, ker imate skrajšani delovni čas zaradi odločitve obratnega zdravnika in se ta čas smatra kot da ste bolni in da ste v bolniškem staležu.

V. L. Škotsja Loka

VPRAŠANJE — Prejemate družinsko pokojnino, radi bi se zaposlili, toda ne s polnim delovnim časom; zanima vas, ali ste za čas nepolne zaposlitve upravičeni do pokojnine.

ODGOVOR — V skladu z zakonom o pokojninskem zavarovanju (Uradni list FLRJ, številka 51/57) boste upravičeni še naprej prejemati družinsko pokojnino, ker se ne boste zaposlili

s polnim delovnim časom.

K. M. Kranj

VPRAŠANJE — Zanima vas, ali vam kot vajencu v tretjem letu učenja pripadajo nadure.

ODGOVOR — V skladu z uredbo o vajencih (Uradni list FLRJ, št. 59/52) znaša delovni čas v tretjem letu učne dobe 48 ur tedensko. Če delate preko tega časa je to prepovedano, če pa že delate po nalogu gospodarske organizacije, ste upravičeni do nadur.

B. J. Škofja Loka

VPRAŠANJE — Pred leti ste posvojili otroka, s katerim živite skupaj v gospodinjstvu. Zanima vas, če bi umrli brez testamenta, ali postane on dedič.

ODGOVOR — V skladu z zakonom o dedovanju (Uradni list FLRJ, št. 20/55) je posvojence upravičen do dedovanja tudi brez testamenta.

GOSPODARSKE VESTI

● Junija 1961 promet skozi ljubeljski predor. Po sklepu jugoslovansko-avstrijske tehnične komisije, bo izročen ljubeljski predor na avstrijsko - jugoslovanski meji v prometu za cestna vozila sredi junija prihodnjega leta. Komisija računa, da bodo vsa dela v tem važnem predoru na poti med Tržičem v Jugoslaviji in Celovcem v Avstriji končana do konca junija leta 1962. Predor skozi Karavanke je dolg 1600 m.

● Nova tovarna stekla v bližini Tivta. Izvršni svet LR Črne gore je pred kratkim sklenil, da se v bližini Tivta v Crnogorskem Primorju zgradi tovarna stekla, za katero sta že izdelana in odobrena idejni načrt in investicijski program. Za zgraditev tovarne, ki jo bodo gradili v dveh fazah, bodo porabili približno 700 milijonov dinarjev. Po dokončani prvi fazi gradnje bo tovarna ustvarila letni brutoproizvod 1200 milijonov dinarjev, ko pa bo popolnoma dograjena, bo znašala vrednost njene letne proizvodnje 3 milijarde dinarjev. V tovarni bo tedaj zaposlenih 300 delavcev.

● »Kremen«: 7300 ton peska v avgustu. Rudarji podjetja »Kremen« iz Novega mesta so avgusta dosegli zavidljiv uspeh: nakopali so 7300 ton kremenčevega peska in dosegli tako doslej najvišjo mesečno proizvodnjo. Čeprav letošnje vreme zaradi pogostnega dežja ni bilo najugodnejše, so dosegli tako lepe uspehe tudi zato, ker pospešeno uvajajo mehanizacijo. Letošnji proizvodni plan 52.000 ton kremenčevega peska nameravajo preseči vsaj za 10 % že do 29. novembra, do konca leta pa bodo nakopali nad 60.000 ton kremenčevega peska. Tudi izvoz je letos mnogo ugodnejši kot vsa leta doslej, saj so letos

izvozili že za 25 milijonov deviznih dinarjev kremenčevega peska.

● Največja transformatorska postaja v državi. V neposredni bližini Kruševca bodo te dni zaključili prvo fazo graditve velike transformatorske postaje, ki bo po dograditvi največja v državi. V kratkem bodo montirali naprave za 110 KV, medtem ko bodo naprave za 220 KV montirali šele takrat, ko bodo dokončali vsa druga dela. Po tej novi transformatorski postaji bodo povezani najvažnejši elektroenergetski viri v Jugoslaviji s Srbijo. Gradbena dela opravlja podjetje »Jastrebac«, jeklene rešetkaste stebre za električno napeljava, pa je izdelala tovarna »14. oktobar«.

● Graditev avtomobilske ceste skozi Niš. Pred kratkim so začeli z deli pri graditvi avtomobilske ceste »Bratstva in enotnosti« skozi Niš. Z deli so začeli na mostu čez Nišavo, ki so ga lani zgradile mladinske delovne brigade in po katerem stopa avtomobilska cesta v Niš. Za dokončno dograditev ceste skozi mesto bodo morali porušiti tudi precejšnje število hiš.

● Turbine za Etiopijo. S posredovanjem poslovnega združenja »Ingra« v Zagrebu so te dni prejeli v Litostroju dve tuje naročili za opremo hidrocentrali, in sicer sta naročili iz Etiopije. Za hidrocentralo »Tis Abba« sta naročili dve Francisovi spiralni turbini po 5380 KS in 1 električni mostni tekalni žerjav z nosilnostjo 25 ton. Za hidrocentralo »Adolo« pa so naročili dve Peltonovi turbini, po 670 KS in ročni škripec z nosilnostjo 10 ton. Skupno opremo za obe hidrocentrali bodo dobavili ob koncu leta 1961, oziroma v prvem četrtletju 1962.

Izkušnje letošnje turistične sezone

Na Bledu skoraj 80 prireditev

Na račun turizma je bilo že veliko govorjenja pa tudi pisanja. Priznati je treba, da smo dosegli že velik napredek, toda čaka nas še veliko truda, da bo pri nas tako, kot si želijo tisti, ki tu preživljajo svoj dopust. Prav posebno okornost in neiznajdljivost je menda čutili v tem, da iz gostov — tu so mišljeni predvsem inozemski — ne znamo izvesti dovolj denarja s tem, da bi jim pripravili čimveč prireditev, ki bi jih turisti radi obiskovali. Neki inozemski turist je v pogovoru z domačinom izjavil (verjetno ni to samo njegovo mnenje): »Saj pri vas sploh ni mogoče zapra-

viti denarja. Seveda, na žalost sledi temu — dolgčas.« Pač še nismo tako iznajdljivi; pozna se nam, da nimamo take tradicije kot n. pr. Švicarji, a upajmo, da se bomo prav kmalu vživeli v položaj »Turistično privlačne dežele«.

Ker te ugotovitve veljajo skoraj za vse predele naše države, za Gorenjsko prav tako kot za jadransko obalo, so prav razveseljivi podatki, da je bilo preteklo sezono v okviru turistične sezone na Bledu skoraj 80 večjih prireditev. Neredke od njih so zaradi svoje kvalitete in zanimivosti pritegnile veliko številno obiskovalcev in že nemaj-

hen uspeh. Tako so na Bledu večkrat gostovali solisti iz ljubljanske Opere, RTV Ljubljana je organizirala zabavne programe in oddajo »Pokaži kaj znaš«, zelo pogoste so bile družabne prireditve, gostovanja številnih folklornih ansamblov, od katerih je bil »Kolo« iz Beograda vsekakor najuspešnejši. Tudi za I. jugoslovanski jazz festival je bilo med gosti veliko zanimanje.

Skoraj nemogoče je na tem mestu naštet vse, kar so nudili turistom za razvedrilo na Bledu, vsekakor je trud TD Bled, da bi čimbolj ugodil turistom, zelo pohvale vredno.

-ča

Mehanizacija v gradbeništvu

Vse več strojev

Problem delavcev v gradbeništvu je še vedno na Gorenjskem precej pereč. Zato prav gotovo vsa gorenjska gradbena podjetja težijo za tem, da svojo proizvodnjo na deloviščih mehanizirajo, to je, da delavce nadomestijo z ustreznimi stroji.

Prav v zvezi s tem smo obiskali največje gradbeno podjetje na Gorenjskem »Projekt« v Kranju. V razgovoru z direktorjem podjetja tovarišem Koprivcem smo zvedeli, da se je stanje za nabavo strojev v gradbeni industriji precej zboljšalo, predvsem z novim načinom delitve dohodka, ker je ostalo na razpolago več prostih sredstev, kot prejšnja leta. Tako je bilo pred dvema leti na razpolago za nabavo strojev 56 milijonov, medtem ko se je letos ta številka povečala na 70 milijonov din. Kot nam je še povedal direktor podjetja bodo letos nabavili stroje predvsem iz gotovih sredstev. Opremlili bodo zunanji transport, čeprav imajo že sedaj na razpolago 23 tovornih avtomobilov. Mehanizacija v gradbeništvu je precej pomembna za težka zemeljska dela, zato bodo tudi za ta dela nabavili stroj, ki bo zadostil vsem potrebam gorenjske industrije. Kot dober dokaz, da je mehanizacija v gradbeništvu nujno potrebna, naj nam služi samo primer izdelovanja izdelkov iz žlindre in cementa v gramozni jami na Polici pri Naklem, kjer je splošno gradbeno podjetje Projekt nabavilo stroj, ki na dan izdelava 8 delavci 9600 enot normalnega zidaka ali toliko kot je enodnevna proizvodnja opekarne Bobovk s 40 delavci.

Kar se tiče razvoja gradbeništvu na Gorenjskem kaže, da ne bo še nobeno gradbeno podjetje sposobno, da bi začelo s polgradnjo in montažno gradnjo. Računajo pa, da bodo kljub nekaterim pomanjkljivostim v gradbeni opremi imeli že prihodnje leto na Gorenjskem 5 odstotne montažne gradnje, medtem ko bodo

1963. leta že 15 odstotne montažne gradnje. S popolno montažno gradnjo pa bodo gorenjska gradbena podjetja začela tedaj, ko bo na razpolago dovolj lahkega gradbenega materiala, kajti graditi z betonskimi bloki je za sedaj še pretežno. Zato je bolje da gradbena podjetja še naprej izpolnjujejo klasičen način gradnje, ki naj bi bil prehod k montažni gradnji.

Industrija gradbenega materiala, pa sploh ni sposobna izdelati toliko opečnih izdelkov, ko-

likor jih potrebujejo gradbena podjetja. Tako razen Bobovka ni nekaj mesecev delala nobena opekarne na Gorenjskem. Precejšnja stiska je tudi s cementom, nič manjše težave pa niso z betonskim železom.

Sploh se je pokazalo, da razdrobljenost gradbenih podjetij nikamor ne vodi. Tako manjša podjetja bolj životarijo. O tem problemu je bilo že precej govora in razprav, kaže pa da bo treba o tem še temeljiteje razmisliti. M. Z.

Spolletne konference sindikalnih organizacij v radovljiski občini

Pred dnevi je bilo v Radovljici posvetovanje s predsedniki in tajniki sindikalnih organizacij na območju radovljiske občine. Pogovorili so se o pripravah na polletne konference sindikalnih organizacij, ki naj bi bile do 15. oktobra.

Na posvetovanju so navzoči dokaj dopolnjevali določene misli in predloge, kako naj bi organizirali konference. Prevladovalo je mišljenje, da je treba na teh konferencah govoriti predvsem o življenjskih razmerah delavcev in v zvezi s tem seveda tudi o stanovanjskih vprašanjih, o predvidenih investicijah za komunalno ureditev delavskih središč kot so zlasti:

Lesce, Radovljica, Kropa itd. — Prav tako nameravajo na polletnih konferencah temeljito razpravljati o dosedanjih izkušnjah in o posameznih težavah na polletne konference sindikalnih organizacij, ki naj bi bile do 15. oktobra. Na posvetovanju so navzoči dokaj dopolnjevali določene misli in predloge, kako naj bi organizirali konference. Prevladovalo je mišljenje, da je treba na teh konferencah govoriti predvsem o življenjskih razmerah delavcev in v zvezi s tem seveda tudi o stanovanjskih vprašanjih, o predvidenih investicijah za komunalno ureditev delavskih središč kot so zlasti:

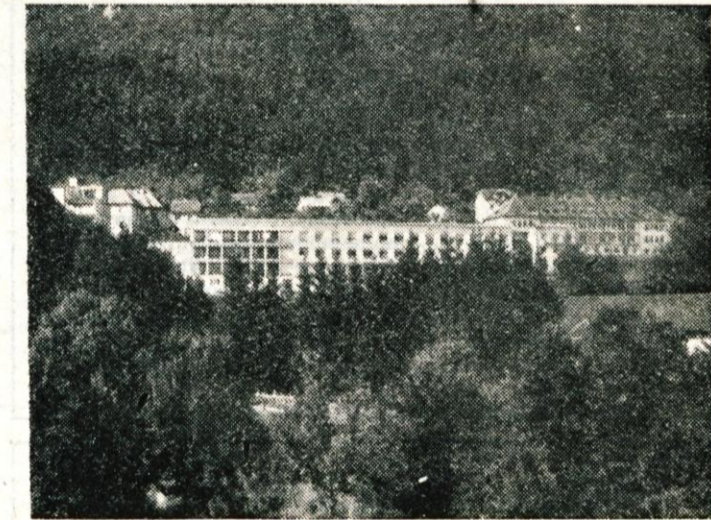
S sindikalne konference v Kropi

V Sindikalnem domu v Kropi je bila v četrtek, 22. septembra popoldne, sektorska sindikalna konferenca, ki so se je udeležili zastopniki sindikalnih podružnic Plamen - Kropa, UKO - Kropa, TIO - Lesce, Elektro - Moste, Elektro - Žirovnica, Elektro - Kranj, Savske elektrarne Kranj in predsednik Republiškega odbora sindikata kovinarjev, Marjan Rožič.

Na konferenci so razpravljali o pripravah za V. kongres sindikata kovinarjev Jugoslavije, ki bo od 17. do 19. novembra v Beogradu. Govorili in izmenjali so mišljenja o formiranju in delitvi osebnih dohodkov, o delu samoupravnih organov, o politiki odnosov v kolektivih, o družbenem standardu delavcev, o izobraževanju kadrov v podjetjih ter ostalih aktualnih gospodarskih vprašanjih. Po obširni razpravi so soglasno izvolili za delegata, ki bo omenjena podjetja zastopal na V. kongresu kovinarjev, Naceta Majcena, direktorja tovarne vijakov »Plamen« v Kropi.

Na zaključku so poslali Državnemu sekretarju za zunanje zadeve v Beograd naslednjo brzojavko:

KROPA, 22. 9. 1960. — Delegati, zbrani na sektorski konferenci za izvolitve delegatov za V. kongres kovinarjev v Beogradu najodločneje protestiramo proti nekorektnemu odnosu sovražno nastrojenih elementov do naših predstavnikov in tovariša Tita na rednem zasedanju Organizacije združenih narodov v New Yorku.

Inštitut za TBC na Golniku, kakršen je danes

Problemi družbene prehrane v kranjski občini

Okrajni zavod za napredek gospodinjstva je napravil v oktobru lani anketo o družbeni prehrani v kranjski občini. Iz analize je med drugim razvidno, da je družbena prehrana organizirana v 8 podjetjih, ki delujejo na principu samostojne organizacije in niso gostinski obrati (Iskra, Inteks, Tiskarstva, Ibi, Planika, Sava, Gradbeno podjetje Projekt in Kranjsko gradbeno podjetje) in v dveh splošnih menzab, mlečni restavraciji ter v nekaterih kranjskih gostinskih podjetjih (Europa, Restavracija Park itd.). Tako je analiza ugotovila, da se hrani v omejenih podjetjih družbene prehrane dnevno pri zajtrku od 390 do 400 ljudi, pri kosilu 2450 do 2580 ljudi, pri večerji 630 do 680, medtem ko topli obroki prejema dnevno 2560 ljudi.

Prehrano otrokom in mladini nudijo vrtci, Dom šolske mladine, Dijaški dom, Vajeniški dom in Dom industrijske gumarske šole Sava, ki izdajo dnevno 750 zajtrkov, 1150 kosil, 580 večerji. Razen tega nudijo dopolnilno prehrano še šolske mlečne kuhinje, ki izdajo dnevno preko 7000 različnih malic. V obratih družbene prehrane se hrani dnevno okoli 1200

ali manj kot 9 odstotkov vsega števila otrok. Iz tega sledi, da se v obratih družbene prehrane v Kranju hrani skupaj dnevno blizu 2800 ljudi ali 18 odstotkov zaposlenih. Prav gotovo je treba iskati vzrok, da se hrani tako majhno število delavcev, uslužbencev in otrok v premajhnem številu obratov družbene prehrane, v tem da je precejšnje število ljudi, ki imajo urejeno prehrano doma ter v tem, da je precejšen del sezonskih delavcev, ki zaradi objektivnih razmer in nizkega zaslužka ne koristijo družbene prehrane. Prav gotovo se delavci premalo poslužujejo dopolnilne prehrane, od vseh zaposlenih v industriji komaj petina, kljub temu da je cena obroku 30 do 40 dinarjev. Mnogi se ne poslužujejo dopolnilne prehrane, ker se vozijo s kmečkih predelov in nosijo hrano s seboj. Drugi se ne poslužujejo toplih malic zaradi ugodnosti v bifejih, mnogo pa je takih, ki štedijo na račun prehrane.

Na tem področju je treba povečati število koristnikov v že obstoječih obratih dopolnilne prehrane, ker imajo izredno razumevanje vodstva gospodarskih organizacij, ki prispevajo okoli 50 od-

stotkov k obroku, razen tega pa krijejo vso režijo.

Pri obdelavi problemov družbene prehrane moramo zasledovati predvsem tri osnovne smeri njegovega razvoja, in sicer kako je organiziran in kakšen naj bo razvoj osnovne — splošne družbene prehrane v občini; kakšna dopolnilna prehrana delavcev v procesu proizvodnje in njen perspektivni razvoj ter kakšna je družbena prehrana otrok (osnovna in dopolnilna) in kakšno akcijo je treba izvesti na tem področju.

Osnovna družbena prehrana v Kranju je organizirana po tovarnah, vendar moramo stremeti za tem, da jo prenesemo izven tovarn in da naj tam ostane le kot dopolnilna prehrana. Prav gotovo je zato več vzrokov.

Osnovni namen družbene prehrane naj bi bil predvsem usmerjen, da nudi zaposlenemu človeku redno zdravo dnevno prehrano, da razbremeni redno zaposlene žene odvečnega dela s pripravljanim kosila in jim tako omogoči več oddiha v prostem času, ki ga zahtevajo objektivni pogoji kot so struktura prebivalstva, razvitost industrije, udeleževanje v družbenem upravljanju itd. Družina

kot osnovna celica družbe pa je usmerjena na dom, zato je potrebno misliti na to, da bo družina jedla doma hrano, ki je pripravljena, odnosno, ki se da v najkrajšem času pripraviti.

Da bi družbeno prehrano prenesli izven tovarne govori tudi dejstvo, da pri sedanjem načinu poslovanja dotirajo v družbeno prehrano precejšnje osote tovarne. Pri sedanjem razvoju družbene prehrane pa se hrani v teh menzah samo del njihovih ljudi, ki dobivajo hrano po znatno nižjih cenah zaradi dotacij tovarne. Materialna sredstva za te dotacije pa ustvarja ves kolektiv, zato je tudi v tem oziru dobro, da družbeno prehrano prenesemo izven tovarne, ki naj bi bila na samostojni ekonomski osnovi.

Prav zaradi tega naj bi se družbena prehrana organizirala v centralnem obratu, ali pa v manjših obratih (v stanovanjski skupnosti, ali na določnem področju mesta).

Obe vrsti organizacije imata svoje pozitivne in negativne strani kot n. pr. centralni obrat družbene prehrane bi lahko opravljal funkcijo osnovne prehrane s pripravljanim gotovih in napol pripravljanih obrokov, obenem pa bi lahko reševal dopolnilno prehrano javnih uslužbencev in delavcev v manjših gospodarskih organizacijah s tem, da bi hrano razvažali po ustanovah itd.

Manjšim obratom družbene prehrane pa govori v prid geografski položaj Kranja (oddaljenost naselij Stražišče—Zlato polje) izkoriščanje obstoječih zmogljivosti in podobno. Zato naj bi se odločili ustrezni organi za eno ali drugo obliko družbene prehrane. V primeru da se osnovna prehrana organizira v manjših obratih družbene prehrane, je potrebno pospešiti ustanovitev takih obratov v delavskem domu, na Zlatem polju, v Stražišču in na Primskovem. Prej pa bi bilo treba nujno napraviti natančnejšo analizo skupno s komisijo za družbeno prehrano pri Občinskem odboru v sodelovanju s centralnim in okrajnim zavodom za napredek gospodinjstva.

Glede dopolnilne prehrane je nujno potrebno razširiti prehrano v procesu proizvodnje z organizacijo v večjih tovarnah, kjer še ne obstaja; ali pa z dovažanjem dopolnilnega obroka na delovno mesto z obrata družbene prehrane izven tovarne, ki pripravljata tudi osnovno prehrano manjšim organizacijam in ustanovam.

Ob organiziranju dopolnilne prehrane v proizvodnji je treba misliti tudi kako bomo organizirali topli obroki v ugodnih prostorih, in sicer v času, ko je storilnost delavca v kulminaciji to je tik pred upadanjem, tako da bo po malici mogel nadaljevati z

Ob zaključku protituberkulozne tedna

Ljudje, ki se vračajo v življenje

V tednu borbe proti tuberkulozi so vse organizacije Rdečega križa izvedle številne prireditve, nabiralne akcije, opravljenih je bilo vrsto zdravstvenih pregledov in predavanj s predvajanjem zdravstvenih filmov, katerih namen je bil seznaniti ljudi s problemi tuberkuloze. Kajti protituberkulozni teden naj bi postal močna manifestacija množične protituberkulozne borbe. Zato ob koncu tega tedna spregovorimo par besed tudi o eni izmed naših največjih in najmodernejših bolnišnic za pljučne bolezni v Jugoslaviji, o Inštitutu za TBC na Golniku.

V Inštitutu opravljajo redne preglede prebivalstva. V minulih 10 letih so pregledali okoli 2 milijona ljudi. Tu se vsako leto zberejo številni zdravniki in ostalo medicinsko osebje iz vse Jugoslavije na razna posvetovanja in konference, vsako leto pa je tu tudi večji seminar ftiziologov.

V bolnišnici so v času njenega obstoja rešili na tisoče življenj, saj se je v njej zdravilo ali kako drugače iskalo zdravniško pomoč več kot 42.000 ljudi iz vseh krajev naše domovine. Prvotna zmogljivost bolnišnice je bila 50 postelj, sedaj pa redno sprejemajo okoli 800 bolnikov.

Število obolelih za TBC se pri nas ne zmanjšuje. Ker pa sodobna medicina odkriva obolelnja že takoj na začetku, se je umrljivost znatno zmanjšala. Še pred 40 leti je v bolnišnici umrlo povprečno 45 ljudi na leto, sedaj jih povprečno umre le okoli 10.

V razgovoru z bolniki smo ugotovili, da so zadovoljni nad upravljanjem v bolnišnici in vsi upajo, da se bodo lahko spet vrnili med domače in na svoje delovno mesto. Vzoren red, lepi svetli in čisti prostori, urejen park in še več drugih stvari, predvsem pa lep odnos in prijaznost zdravnikov in bolniškega osebja do bolnikov, jim daje za rez prijeten občutek.

M. Z.

Obveščevalec

mali oglasi

PRODAM
Prodam Vespo, 125 cm, dobro ohranjeno. Dam tudi na obroke. Naslov v oglasnem oddelku 3669

Prodam prašiča 60 kg težkega Kokrica 34 3670

Prodam popolnoma novo kredenco po nizki ceni. Naslov v oglasnem oddelku 3671

4 kose dvodelnih oken 100 krat 65 prodam. Naslov v oglasnem oddelku 3672

Prodam nedograjeno hišo na Kalvariji. Gantar AMD, Koroška 6, Kranj 3673

Prodam 6000 kos. zidne opeke. Naslov v oglasnem oddelku 3674

Prodam kopalno peč s tušem. Naslov v oglasnem oddelku 3675

Prodam prostostoječ štedilnik z dvema pečnjakoma in šivalni stroj, ki šiva naprej in nazaj ter kuhinjsko kredenco. Naslov v oglasnem oddelku 3676

Prodam skoraj novo trodelno omaro in dobro ohranjen otroški voziček. Naslov v oglasnem oddelku 3677

Prodam motor NSU Prima 175 cm s prevoženimi 3000 km, v odličnem stanju. Gornjesavska cesta 49, Kranj 3678

Prodam kravo mlekarico. Kokrica 61 3679

Prodam nov radio »Pionir 60«. Nikolič Luka, Ulica Milene Korbarjeve 8 3680

Izredna prilika! Najnovejši dvosedezni moped prodam zaradi bolezni. Oglede v popoldanskem času. Naslov v oglasnem oddelku 65 3690

KUPIM
Kupim suhove lipove deske vsake mere. Bizjak, Praše 1 3684

IZGUBLJENO
Izgubil se je volčjak, star 5 mesecev. Sliši na ime Diki. Kdor kaj ve o njem, naj javi na naslov Finžgar Peter, Brezje 75 3681

Izgubljen je otroški pulover sive barve v okolici avtobusne postaje. Vrniti proti nagradi na naslov: Zaplotnik, Kopalniška 3689

št. 14 D (pri vodovodnem stolpu), Kranj 3682

Izgubil sem rezervno avto gume od ribogojnice v Besnici do žage v Medvodah. Trobec Franjo, Kajuhova 2, Kranj 3683

RAZNO

LIP Bled. Tovarna lesne moke Soteska p. Boh. Bela, sprejme v službo dva kurjača za parni kotel. Plača po TP. Samsko stanovanje zagotovljeno. Nastop službe takoj. V pošte pridejo tudi upokojenci 3634

Avto-moto društvo Senčur obvešča vse šoferje amaterje, da bomo zamenjali vozniška dovoljenja vsak tork in vsak četrtek od 16. do 18. ure v sejni sobi zadržnega doma v Senčurju. Potrebno je naslednje: staro vozniško dovoljenje in dve sliki 4,5 x 3,5, ki pa ne smeta biti starejši od pol leta. Obenem obveščamo vse mopediste, da se vršijo izpiti vsako sredo od 16. do 17. ure v istem prostoru 3661

Kmetijska zadruga Naklo je pričela s prešanjem sadja z novo hidravlično stiskalnico. Prešamo vsak dan od 6. do 17. ure. Koristite naše usluge 3663

Marjanu Krišlju za odlično opravljeno diplomu na filozofski fakulteti iskreno čestitajo domači in prijatelji 3685

Planinsko društvo Kranj sporoča, da bo »Dom Kokrškega odreda« na Kališču pod Storžičem od 2. oktobra dalje zaprt. Planinsko društvo Kranj 3686

Perica za strojno pranje perila dobi stalno zaposlitev. Ponudbe je poslati Vajnskemu domu Kranj, Tomšičeva 44 3687

Zakoncema Marti in Doretu Zvab, čestitamo k tihemu dogodku. Zamudniki 3660

Plesni venček v Zalogu pri Cerkljah bo v nedeljo, 2. oktobra ob 15. uri. Vljudno vabljeni cin. film SPOMIN IZ ITALIJE, predstavi ob 18. in 20.30 uri 3688

V uk sprejmemo 2 vajenca za sedlarsko in tapetniško obrt, in nekvalificirano moško delovno moč. Ponudbe poslati na »Tapetništvo-sedlarstvo«, Radovljica 3689

kino

Jesenice »RADIO«: 27. in 28. septembra jugoslov. film SKOZI VEJEVJE NEBO, 29. in 30. septembra ameriški barvni film POT ZA TUSCON

Jesenice »PLAVŽ«: 29. in 30. septembra jugoslov. film SKOZI VEJEVJE NEBO

Bled: 28. in 29. septembra jugoslovanski film OBRAT B in 30. septembra ameriški barvni film POSLEDNJI VAGON - predstave ob 18. in 20.30 uri

Kropa: 29. septembra jugoslovanski film SESTAVLJEN PROGRAM ŠT. 5 in italijanski barvni film ZELEZNICAR - predstave ob 20. uri

Radovljica: 28. septembra francoski kriminalni film DVIGALO ZA MORIŠČE, predstavi ob 17.30 in 20. uri, 29. septembra jugoslovanski film DEVETI KROG in 30. septembra ameriški pustolovski film OSAMLJENI MAŠCEVALEC, predstava ob 20. uri

Tržič: 29. in 30. sept. ameriški barvni film GOLI IN MRTVI

Kranj »STORŽIČ«: 28. in 29. septembra film KOCIJA SANJ, predstave ob 15., 17., 19. in 21. uri, 28. septembra ameriški barvni film PRIJATELJSKO PREPRICEVANJE, 29. septembra jugoslovanski film DOBRO MORJE, matineja ob 10. uri, 30. septembra francoski barvni film NJENO ŽIVLJENJE, predstave ob 15., 17., 19. in 21. uri, jugoslovanski film DOBRO MORJE, matineja ob 10. uri

Primskovo »TRIGLAV«: 29. septembra jugoslov. film DOBRO MORJE, predstavi ob 18. in 20. uri

Stražišče »SVOBODA«: 29. septembra ameriški barvni film PRIJATELJSKO PREPRICEVANJE, predstavi ob 17.45 in 20.30 uri

Škofja Loka: 28. septembra francoski film RDEČELASA JULIJA, 30. septembra italijanski cin. film SPOMIN IZ ITALIJE, predstavi ob 18. in 20.30 uri

Duplica: 28. septembra italijansko-španski film SMRT KOLESARJA, 29. in 30. septembra ameriški barvni cin. film HERKULES, predstave ob 20. uri

Naklo: 28. septembra ameriški barvni film PRIJATELJSKO PREPRICEVANJE

Cerklje »KRVAVEC«: 28. septembra jugoslovanski film DOBRO MORJE, predstava ob 20. uri

gibanje prebivalstva

Rodile so:

Srpak Bernarda - deklico, Koren Draga - dečka, Lunder Zinka - deklco, Sinkovec Marija - dečka, Pogačar Justina - dečka, Melinc Alma - dečka, Obid Marta - dečka, Turza Cecilija - deklco, Doljak Marija - dečka, Mavrič Marija - dečka, Lebar Vida - dečka, Rehberger Angela - dečka, Plesec Angela - deklco, Vilman Marta - dečka, Cencič Viktorija - dečka, Zidoven Ivanka - deklco, Vister Gabrijeva - deklco, Ferjan Marija - dečka, Turunčič Tončka - dečka, Biček Milka - deklco, Ambrozič Marta - deklco, Rebselj Ivana - dečka.

Ob zaključku namiznoteniške sezone

GORENJSKI V DESETORICAH

Ta teden je Namiznoteniška zveza Slovenije objavila jakostne lestvice najboljših klubov in desetorice najuspešnejših igralcev in igralcev, ki so jih določili na podlagi točkovanja z vseh tekmovalnih preteklih sezon.

V moški A-skupini je na prvem mestu Janez Teran, takoj za njim pa je Tome (oba Triglav), ki sta Ljubljancina Tomažiča pustila skoraj 20 točk za seboj. Pri moških B so kar trije Triglavani v desetorici najboljših. Na čelu sta Marušič (33) in Petrovič (20 točk), deseti pa je Plut. - Marjana Plut pri ženskah nima resne konkurence, saj so njene vrstnice, sicer še mladinke, po točkah daleč za njo. Plutova je bila ocenjena s 93 točkami, Petračevi (Fužinar) in Pirčevi (Odrad) pa so prisodili 43 točk. Peta v desetorici je Lampretova (Triglav), dočim

ZADOVOLJIVI REZULTATI INDUSTRIJSKE PROIZVODNJE V TRŽIŠKI OBČINI

Ceprav bi morda že lahko razpravljali o povsem drugih številkah, ki so jih dosegli tržiški delovni kolektivi z ozirom na letošnje planske obveznosti, se moramo vendar držati rezultatov, ki so že znani povsem točno za prvo polletje 1960. O uspehih v prvem polletju so razpravljali odborniki tudi na nedavni seji občinskega ljudskega odbora, kjer so z zadovoljstvom ugotovili, da se letošnji obseg industrijske proizvodnje v primerjavi z lanskim prvim polletjem povečal za 0,3 odstotka in da se je hkrati stavež zaposlenih zmanjšal za 1,3 odstotka. Razen tega pa je veseljiva tudi druga primerjava, in sicer z nekaterimi številkami, ki jih je predvideval družbeni načrt za leto. Tako je tržiška industrija v letošnjem prvem polletju preseгла planske obveznosti za 1,8 odstotka, medtem ko je imela 1,2 manj zaposlenih kot je to dovoljeval družbeni načrt.

Analiza posameznih industrijskih podjetij kaže, da se je produktivnost povečala prav v vseh podjetjih, kar je predvsem rezultat boljše tarifne politike (nagrajevanja po učinku in enoti proizvoda) in organizacije dela, kot tudi redne preskrbe s surovinami. Izjemi pri vseh teh ugotovitvah sta le Tovarna kos in srpov ter Lesno industrijsko podjetje, ki v prvem polletju nista dosegli količinskega plana. Tovarna kos in srpov je izpolnila polletni plan s 44,5 odstotka, LIP pa z 42,9 odstotka. Stanje v obeh podjetjih pa ni tako kritično kot kažeta številki. Namreč obe podjetji sta plan že tako postavili zelo visoko, kljub temu pa je pričakovati, da ga bosta v drugem polletju

dosegli. V tovarni kos in srpov količinski plan ni bil dosežen v drugem tromesečju zaradi izpada izvoza kos v Bolgarijo, zato so morali v tovarni delati lažje izdelke kot so kose, ki pa so pokrili finančni izpad. LIP pa je prejel v drugem polletju izredno dobavo hlodovine (2400 kubičnih metrov) in bo s tem lahko celotni letni količinski plan dosegel.

Nasprotno pa je prav Tovarna kos in srpov tista, ki je visoko preseгла polletno realizacijo, kar je pri njej skoraj vsakoletni pojav, ker v prvem polletju prodaja zalogo iz prejšnjega leta, v drugem polletju pa dela za novo zalogo. Tako je od letošnjega celoletnega predvidenega plana 330.519.000 dinarjev v prvem polletju realizirala 260.308.000 dinarjev. Na ta rezultat je letos najbolj ugodno vplival letošnji odkup na inozemskem tržišču, saj je tovarna že v prvem polletju dosegla letni plan izvoza 100,5 odstotka.

Razen LIP, Peka in Runa so tudi vsa ostala podjetja preseгла polletno realizacijo. Vzrok pri LIP je bilo pomanjkanje hlodovine, kar smo že omenili. Peko pa je polletno realizacijo dosegel le 47,1 odstotka, vendar je ta rezultat za 13,4 odstotka boljši od lanskega za enako obdobje. Do takšnih razlik pa prihaja v delovnem kolektivu Peko vsako leto. Razlog je v tem, ker v prvem polletju izdeluje lažjo obutev (torej tudi cenejšo), v drugem polletju pa težjo. Kolektiv je kljub temu precej presegl lanskeletno realizacijo, ker je letos začel obratovati nov obrat in ker so izboljšali tehnično razporeditev dela.

Morda je še najbolj kritično stanje v Runu, kjer so polletno

realizacijo dosegli le 48,7 odstotka ali kar za 7,5 odstotka nižje kot v enakem obdobju lani. Vzrok tolikšnega padca je predvsem v tem, ker ima podjetje precejšnje težave z nabavo surovih kož (predvsem teletskih).

Vida Tomšičeva v Ribnem

RIBNO, 27. septembra - V Ribnem pri Bledu se je večer pričel že četrti štiriurni seminar za vodstva občinskih odborov SZDL. Seminar organizira Glavni odbor SZDL Slovenije. Kot prvi govornik je bila včeraj podpredsednica Glavnega odbora SZDL Slovenije tovarnišca Vida Tomšičeva, ki je tolačila nekatere probleme v družbenem razvoju in samoupravnih organih v komunah. Na vrsti so še drugi člani Glavnega odbora SZDL, člani Izvršnega sveta in drugi družbeni delavci, ki bodo predavali na seminarju. -I. c.

Plenum ObSS Radovljica bo 30. septembra

Radovljica - V petek, 23. septembra, je bila v Radovljici seja predsedstva ObSS Radovljica. Tu so sklenili, da bodo sklicali 30. t. m. plenum ObSS. Med drugimi bodo povabili na plenum tudi predsednika sindikatnih podružnic ter člana Republiškega sveta, tov. Kreseta. Predsedstvo je sprejelo tudi poslovnik o delu ObSS.

JUGOSLOVANSKA LOTERIJA

Poročilo o zrebanju 18. kola srečk, ki je bilo 25. sept. 1960 v Ljubljani

Srečke s končnicami so zadnje dobitke din:

00	400
44820	30.000
44860	30.000
74010	100.000
96110	30.000
107610	200.000
744090	700.000
01	2.000
11	400
81	600
361	4.000
621	4.000
14981	30.600
30211	60.400
52411	50.400
342391	300.000
2	300
47462	80.300
70952	30.300
77482	30.300
284132	1.000.300
03	800
733	6.000
893	4.000
03733	36.000
12193	60.000
56923	50.000
65103	60.800
70333	80.000
73753	100.000
24	1.000
114	10.000
17694	50.000
54704	50.000
156935	50.000
65514	300
5	300
0325	20.300
02085	80.300
08325	30.300
16425	30.300
49635	50.300
96015	100.300
97225	60.300
112205	300.300
156935	200.300
270785	2.000.000
986	6.000
17296	100.000
25736	50.000
28306	50.000
38306	80.000
64376	60.000
349766	400.000
699886	200.000
07	600
08	400
48	400
68	400
3608	20.400
49288	80.000
611898	3.000.000
19	400
33769	30.000
298659	500.000

V Sloveniji: 300.000 din na št. 112205. Srečko je prodala ena od pošt v goriškem okraju.

Po 100.000 din v Mariboru na št. 596015 in v Hrastu na št. 574010.

5. oktobra bo zrebanje jesenske loterije

CASOPISNO PODJETJE »GORENJSKI TISK«

sprejme takoj več

NOVINARJEV - PRIPRAVNIKOV

za delo v redakcijskih podružnicah na Jesenicah, Bledu, v Radovljici, Tržiču, Bohinjski Bistrici, Škofji Loki, Zelenih in v Zireh.

Pogoj: srednješolska izobrazba in veselje do novinarskega poklica. Uredništvo bo kandidatom zagotovilo ustrezno prakso v redakciji in teoretično izpopolnitev v okviru seminarjev Jugoslovanskega instituta za novinarstvo.

Prošnje vložite do 20. oktobra v tajništvo podjetja, Kranj, Koroška cesta 8.

CP »Gorenjski tisk«

Tekstilna tovarna »INTEKS« Kranj

prodaja iz svojih osnovnih sredstev

TOVARNI AVTOMOBIL

„STUDEBAKER“

nosilnost 4 tone, KS 95

Javna dražba bo v petek, 30. 9. 1960

Prednost pri dražbi imajo gospodarske organizacije in zadruge

„Almira“

tovarna pletenin in nogavic

RADOVLJICA

sprejme takoj

kurjača

za nizkočlani kotel

Ponudbe poslati na upravo podjetja - kadrovski oddelek

Z letnega občnega zbora DPD Svoboda „Tone Čufar“ na Jesenicah

Obračun pozitiven

Društveno dejavnost so reformirali — Pritegnitev prosvetnih delavcev v vrste Svobodašev

V delavskem domu na Jesenicah je bil v soboto, 24. septembra zvečer redni letni občni zbor DPD Svoboda „Tone Čufar“ na Jesenicah, ki so se ga razen članov udeležili tudi predstavniki jeseniških družbenih organizacij in šol, predsednik Okrajnega sveta Svobod in prosvetnih društev, tov. Slavko Bohanec in tajnik Slovenske prosvetne zveze v Celovcu, tov. Blaž Singer.

Poročilo predsednika Joža Varla o reformi društvene dejavnosti in o delovnem programu za prihodnjo sezono je bilo izredno zanimivo in bi bilo priporočljivo, poslati ga na vpogled vsem Svobodam kranjskega okraja. Nedvomno je jeseniška Svoboda prva, ki je, upoštevajoč smernice zadnjega kongresa Zveze Svobod, reformirala svoje delo. S prirejanjem večerov pod naslovom »Tribuna naših dni«, s prirejanjem kulturno-umetniških večerov, kulturno-družabnih večerov in z uvedbo klubske dejavnosti, jeseniška Svoboda ne smatra za primerno izživljanje članov v posameznih oddelkih, oziroma v posameznih panogah kulturne dejavnosti. Z vpeljavo klubske dejavnosti in koordiniranim delom v vseh oddelkih teži predvsem po estetski in humani vzgoji ljudi in to vsebinsko poglobljenem in ideološkem delu društva. Tudi ostala poročila o tajništvu, o delovanju društva v minuli sezoni so pokazala, da so prenehali s starim in pričeli z novim načinom delovanja. Šest kulturno-umetniških večerov, na katerih je bil prikazan razvoj umetnosti v besedi, sliki in glasbi od prazgodovine, preko antike, romantike, renesanse, baroka in impresionizma do moderne; prirejanje kulturno-družabnih večerov, na katerih niso sodelovali le kulturniki, ampak tudi športniki in organiziranje gostovanj večjih ansamblov — to so bile v minuli sezoni prireditve, ki so najlepše prikazale reformirano delo v

društvu, ki združuje delo vseh oddelkov v enotno dejavnost. Toli uspeh je bilo možno doseči le z vključitvijo delavcev jeseniških šol pa tudi strokovnjakov jeseniške železarne med aktivne svobodaše. V vseh panogah kulturne dejavnosti stoje tesno drug ob drugem delavec — železar, strokovnjak — inženir, ter prosvetni delavec — profesor. Z reformiranim delom pa oddelki niso prenehali s svojo dejavnostjo, marveč so se vskladili z društveno programsko politiko, ki teži k vsebinskemu poglobljanju ter ideološkemu delu. Člani godbe na pihala, komornega zbora, ansambla narodnih plesov in pesmi, likovnega oddelka, pevskega krožka in harmonikaškega zbora ne iščejo več osebnega izživljanja po oddelkih, ampak jim gre le za skupne uspehe, ki jih dosegajo s koordiniranim delom.

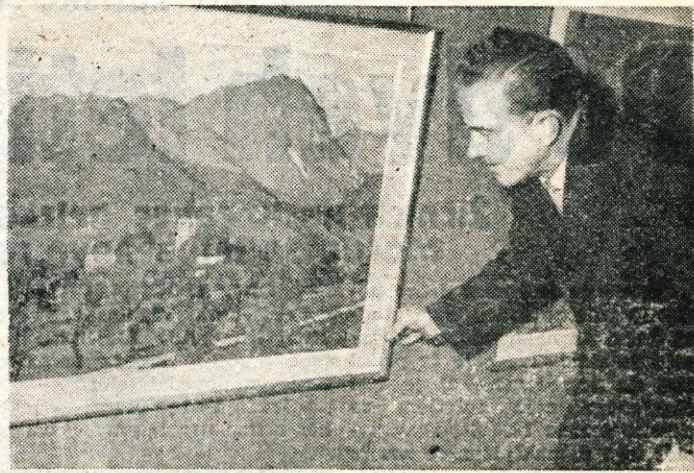
V zelo pozitivno razpravo občnega zbora sta posegla tudi tov. Bohanec, predsednik Sveta Svobod in prosvetnih društev kranjskega okraja in tov. Singer, tajnik Slovenske zveze v Celovcu. Prvi je čestital jeseniški Svobodi k doseženim uspehom, predvsem pa k delovnemu programu za prihodnjo sezono. Dejal je, da je jeseniška Svoboda edina, ki je v celoti pristopila k sodobnemu delovanju in izrazil upanje, da bo obsežen in zahteven program tudi izpolnila. Tov. Singer pa je govoril o kulturno-prosvetni dejavnosti onstran Karavank, o borbah, ki jih imajo še vedno pri gojenju slovenske kulture in o pomembnosti sodelovanja jeseniške in drugih Svobod s Slovensko prosvetno zvezo v Celovcu. Zahvalil se je za nedavno gostovanje ansambla narodnih plesov v Jesenicah po Koroškem in obljubil gostovanje prve kulturne skupine v decembru in povabil na gostovanje komorni zbor jeseniške Svobode.

Na občnem zboru so soglasno sprejeli predlagani delovni program za leto 1960/61 ter glede na uspehe, dosežene v minuli sezoni, izvolili v novi upravni odbor večino dosedanjega upravnega odbora. Za delegate na občinski konferenci Svobod in prosvetnih društev so bili izvoljeni vsi člani novo izvoljenega upravnega odbora.

Pri svojem delu bodo v prihodnje posvečali še večjo skrb

mladini, kadrovske politiki ter estetski in humani vzgoji ljudi. S poglobljenim in ideološkim delom nameravajo primerno počastiti 20-letnico ljudske vstaje in revolucije.

Pred občnim zborom je bil polurni promenade koncert godbe na pihala, združen s kulturnim programom, ob zaključku pa so se navzoči zbrali na kulturno-družabnem večeru.

Jutri, 29. septembra, bo zadnji dan štirinajstdnevne razstave akademskega slikarja Rudija Gaberea v kranjskem Mestnem muzeju. Za razstavo, na kateri umetnik prikazuje motive iz Begunj in njene okolice, je bilo vse dni veliko zanimanje

Svoboda „France Prešeren“ uspešno deluje

V soboto, 24. septembra zvečer, so imeli svoj redni letni občni zbor člani Svobode »France Prešeren« iz Zirovnice — Breznica. Uvodoma je pripravila koncert godba na pihala, ki je v zadnjem času zelo napredovala in vključila v svoje vrste številne mlade godbenike. O delovanju godbe na pihala, o pevskega zboru, izobraževalni sekciji, gledališki družini, kulturno-zabavni in filmski sekciji ter šahovski sekciji in knjižnici, je poročal predsednik, tova-

riš Peter Sitar. Društvo je bilo v minuli sezoni zelo delavno, dejavnost pa je bila razvita v glavnem po oddelkih.

Razen godbe na pihala uspešno deluje tudi pevski zbor. Naj poveljimo predvsem aktivnost nekaterih članov, ki so vključeni v dveh ali celo v treh oddelkih, ta kljub temu uspešno delujejo. Poročilo je sledila živahna razprava. Razen izvolitve novega upravnega odbora in delegatov za občinsko konferenco Svobod in prosvetnih društev, pa so poslali z občinskega zbora ameriški ambasadi v Beograd resolucijo, v kateri so protestirali proti izgredom četniških in nekaterih elementov in zahtevali, da se ustvarijo pogoji,

ki so potrebni za normalno delo naše delegacije v New Yorku.

PRVIČ NA JESENICAH

V soboto, 1. oktobra zvečer, bo v Čufarjevem gledališču na Jesenicah gostovalo Delavsko-kulturno umetniško društvo »Vujo Banjanin« iz Siska z mešanim ter moškim pevskim zborom, s pevci — solisti in mandolinskim orkestrom. 60 pevcev in godbenikov bo izvajalo skladbe. Zanimanje za omenjeno gostovanje je na Jesenicah precejšnje, saj je RKUD »Vujo Banjanin« eno najkvalitetnejših kulturnih društev na Hrvatskem.

POD FILMSKIMI REFLEKTORJI

Realistično

Francoska filmska zvezdnica Mylène Demongeot je poznana tudi po tem, da hoče vse svoje filmske vloge odigrati sama in se tako brani kakršnihkoli dvojnici. Pri snemanju njenega novega filma »Ljubezna v Rimu« pa se je našel še nekdo, ki želi »realistične« scene. To je bil njen partner Peter Baldwin, ki je Milène, kot to zahteva vloga, prisilil nekaj krepkih zaušnic, tako da se je zgrudila in je morala za nekaj časa v zdravniško oskrbo.

Mnenje

Ko je bil poznani ameriški pevec Elvis Presley pri vojaki v Nemčiji, se je v Ameriki pojavila cela vrsta mladih »kričačev«. Med njimi je tudi Fabian, ki tako pravi o svoji karieri: »Ko sem prišel v Hollywood sem »delodajalce« opozoril na to, da sploh nimam igralskega talenta, pa so mi dejali — Ni važno! Ko sem po svoji drugi vlogi dobil precej ponudb, sem se odločil, da se bom začel učiti igrati. — Vprašanje pa je, če bom imel tedaj, ko bom znal igrati toliko dela in če bodo potem še prihajale ponudbe!«

Spominski vodnjak v Rudniku

Rudnik je skromna vasica pri Radomljah v kamniški občini. Samo 10 hiš je razmetanih po hribovitim svetu, vendar je vada čista 23 borec v NOB. Med njimi jih je 15 izgubilo življenje. Njihova imena so zdaj vklesana na visokih podstavkih, ki obkrožajo vaščanom tako drag spomenik: vodnjak za zdravo pitno vodo. Minulo nedeljo so odkrili spomenik v navzočnosti prebivalcev okoliških krajev in prvoborcev kamniškega bataljona, ki so se z dr. Marjanom Dermastjo zbrali v Rudniku. Mengeska in kamniška godba sta dvignili slavnostno razpoloženje, vaščani pa so skupaj z borec ponovno doživljali usodno noč, ko je padla večina borec te vasi v boju s premočno okupatorjevo zasedo. Pripadniki predvojaške vzgoje in rezervni oficirji so namreč izvedli lepo terensko vežbo.

Krajevni odbor Zveze borec v Duplice je s pomočjo Okrajne vodovožne skupnosti in občine

Kamniki zgradil vodovod, s prostovoljnimi delom pa so pomagali tudi dijaki kamniške gimnazije in učenci vaješke šole lesne stroke iz Ljubljane. V imenu ZB Duplice je imel otvoritveni nagovor predsednik tovarniš Bertu Kodrič, nato pa sta govorila še polkovnik Mirko Jerman in zvezni ljudski poslanec Ljudez Koder, ki je odkril spominski vodnjak, delo akademskega slikarja Ivana Seljaka-Copiča. Po polaganju vencev in šopkov je sledil kulturni program.

OTVORITEV SEZONE V PG

Danes, v sredo, 28. septembra, bodo v Prešernovem gledališču v Kranju otvorili letošnjo gledališko sezono. Ponovili bodo dr. Bratko Kreftovo »Veliko puntarijo«, ki so jo uprizorili že v minuli sezoni. Za red Kolektivni oziroma Izven, bosta predstavi že v petek ob 20. uri oziroma v nedeljo, ob 16. uri.

IVERI

ZGODNJI START
PARIŠKIH GLEDALIŠČ

Letos se bo pariška gledališka sezona začela prej kot prejšnja leta. Medtem ko je vse do lani veljal v Parizu običaj, da so v septembru prikazovali samo reprize iz prejšnje sezone, bo letos v tem mesecu več premier. Po imenju pariških novinarjev je vzrok za to Olimpiada. Pariška gledališča hočejo zajeti kmalov turistov, ki potujejo skozi Pariz z Olimpiade v Rimu.

NAŠE KNJIGE V
LONDONSkih
ZALOŽBAH

Založba »Lincolns Prager« je v Londonu založila pred kratkim knjigo Oskarja Daviča »Poem« v prevodu Uleka Browna. Uvod je napisal John Parker, urednik Sodobne knjižnice jugoslovanskih pisateljev. V tej založbi so izšle že štiri naše knjige in sicer: »Travniki kronika« Ive Andrića, »Pomladni dan« C. C. Kosmača, »Počitnice« Aleksandra Vuča in »Vrnitev Filipa Latinovića« Miroslava Krleža.

POLJSKI BIOGRAFSKI
LEKSIKON

Poljaki so začeli svoj biografski leksikon izdajati leta 1935. Skupno bo, kakor napoveduje uredništvo, izšlo 20 knjig. Prvkar je poljska akademija znanosti izdala drugi zvezek osme knjige, ki obsega na 160 straneh skupno imen s črko G. V leksikonu bodo zbrane vse biografije pomembnejših Poljakov in tistih tujcev, ki so kakorkoli povezani s poljsko kulturo ali gospodarstvom.

Slovinci smo začeli slovenski biografski leksikon izdajati 10 let pred Poljaki, 1925. leta. Zadnji, 9. zvezek, ki je nedavno izšel, obravnava imena s črkama R in S.

IZBOR KOREJSKE
FOEZIJE V RUŠČINI

V zbirki sodobne tuje poezije in v Založbi za tuje književnosti v Moskvi bo v zadnji četrtini leta izšla knjiga sodobne korejske poezije. Ruskim bralcem se bo predstavilo 38 severnokorejskih pesnikov, nekaj pa tudi južnokorejskih. Njihovi stihovi govorijo o miru na svetu, o obrambi domovine, in o bratstvu z narodi SZ.

Večer umetniške besede

Marjana Dolinarja, igralka, ki zadnja leta nastopa v celjskem gledališču, kranjsko gledališko občinstvo že dobro pozna. Zadnji dve leti pa se je še posebno uspešno izkazal kot pripovednik umetniške besede. V ponedeljek, 3. oktobra ob 20. uri, pa se bo v Prešernovem gledališču Kranjčanom ponovno predstavil s svojim novim sporedom umetniške besede: »Srečko Kosovel — Simfonia smrti.« Pod omenjenim naslovom je povezal v celoto blizu petdeset pesmi in jim dodal še kratek esej o Kosovelu.

Pred krajevnim praznikom v Cerkljah

KURIR ROBI

V soboto zvečer bodo na Kandučevi hiši na Klancu odkrili spominsko ploščo

Hiša Kadunca na Klancu stoji ob potoku med Komendo in Zalogo. Trd, nepisan zakon Kandučevih je zahteval, da je moral vsak »s trebuchom za kruhom« še predno je nehal gladiti šolske klopi. V družini je bilo kar 12 otrok, a njičve tako majhne! Zato so iz Kadunce družine nastajali pastirji, vajenci pri obrtnikih, hlapci... Tako usoda je čakala tudi enega od mlajših sinov — Rudija. Še nezmožen za težje delo, ko je hodil še v šolo ter se učil deljenja in množenja, je že moral k gruntarju v Zalogo za pastirja in za »malega hlapca«. Trdo življenje mu je dalo misliti, če mora res na svetu biti zmerom tako, da siromašnejšim otrokom ni usojeno v življenju drugega kot delo pri čevljarju in pastirski šiba na gruntu. Posebno kadar je bil na paši je razmišljal, ko se je spomnil pripovedovanja starejših bratov, ki so bili vajenci pri raznih obrtnikih. Pravili so mu o tem, kako mora vajevec delati vse drugo, samo tisto ne, za kar se uči. Za plačilo pa je često palica. Mali Rudij je o tem razmišljal in sanjal o lepšem, pravičnejšem svetu.

Leta so tekla in Rudij je postal

zrel fant. Vendar ga je 1941. nemška okupacija trenutno zmedla. Uvidel pa je hitro, da je za delovnega, siromašnega človeka krenilo vse še na slabše. Slišal pa je kmalu tudi o partizanih. Poslušal je celo odmeve partizanskih strelcov iz jelovskih gozdov, v kopastem Kravcu, ki je bil pokrit vse do podnožja s temno preprogo smrekovih in bukovih gozdov. Strel puške je v gozdu posebno volto donel. Pa tudi pesem strojnica je slišal včasih z jelovske, včasih pa s tuhinjske strani, v menjškem hribu.

Kmalu potem so začeli zahajati partizani tudi v Zalogo in okolice. Sveda zvečer, ko je padal mrak. Rudij je zvedel, da je med njimi njegov tovariš iz osnovne šole in še dosti drugih fantov, ki jih je poznal. Kmalu je našel zvezo z njimi. Pred gospodarjem in drugimi je to skrival, ker je bil njegov gospodar pač eden izmed tistih, ki so govorili in učili, da je srednja pot najboljša. Rudij pa je vedel, da z Nemci srednje poti ni. Pa tudi hiša Rudijevega očeta Kadunca je bila kmalu poznana partizanom. Oče, mati in dekleta so pomagali, kar so pač kot siro-

mašnejši ljudje mogli. Rudij pa je, kar tako sam od sebe, prijel za delo s partizani. Majhen in spreten kot je bil, se mu je vse prilagelo. Tako je kot kurir odnesel pošto tja, kamor bi partizan s puško ne mogel. Drugič je zopet prinesel podatke o tem, koliko žandarmerije je v Cerkljah, koliko gestapovcev je v Kranju, koliko imajo kamionov, pušk in ostalega orožja nemški vojaki. Povsod je šel, vse je staknil, ničesar se ni bal. Kmalu je porabil več časa za partizane, kakor za gospodarja. Postal je partizan. Za njega se pravzaprav ni dosti spreminilo. Na glavo je dal kapo s peterokrako rdečo zvezdo, dobil je pištolo in postal partizanski kurir. Imenovali so ga Robi. Nasil je pošto od Okrajnega do Pokrajinskega komiteja k partizanskemu odredu itd. Za kurirja je bil kot rojen; majhen, hiter in iznajdljiv. Pot od Senturške — Stefanje gore pa do Smarjetne ali na Jelovico v eni noči zanj ni bila težava. Često je bredel mizlo Savo. Preko mostov ni smel zaradi nemških zased. Šel je v kulovške hribe in na tuhinjsko. Zmeraj se je vrnil vesel in zadovoljen. Včasih, kadar je

moral na dolgih poteh predaniti kje na širokem polju s pošto v torbici, ga je zmeraj skrbelo. Če bi ga dobili Nemci! Važna partizanska pošta, ki jo je zmeraj nosil, je bila Robiju svetinja, saj je že bil skojevce. Vedno je govoril: »To ni nič hudega, samo da pošte ne zgubim, da je ne dobijo Nemci, da me ne primejo živega.« Tako je nosil pošto mimo zased in bil zmeraj pripravljen na vse.

Ko pa so v Lahovčah, Cerkljah in drugod začela rasti belogardistična gnezda, je bila stvar drugačna. Robi je moral še bolj napeti svoj, do kraja izostren sluh. Belogardisti, dasi strahopetci, so bili v svoji hlapčevski duši pripravljene loviti tudi posameznega kurirja, partizana in aktivista. Če so to uspeli so se pred gestapovskimi gospodarji na vsa usta hvallili in to prikazovali kot posebno junaštvo, da bi zaslužili pohvalo za svoje izdajalsko, umazano delo. Tako so belogardisti tudi Robiju često prečkali pot tam, kjer se jih je najmanj nadejal. Mnogokrat se je komaj izmaknil s svojo torbico in pošto. Iz Zaloga je odšel takrat med belogardiste tudi Plevel (ime namenoma spreminjeno): človek poznan kot kriminalca in od vseh vaščanov osovražena. Po ljudski govorici bi bil sposoben ubiti človeka za groš. Zahrbten in brezsrčen kot je bil, je tudi Robijevemu starem očetu pretel, da bo ubil njega, sina kot bandita pa obesil za pete. Robi je za te groznje zvedel. Zato se ni bal. Toda bal se je za očeta.

Nekega lepega pomladnega jutra, ko je kos na Tomjevi češnji končal svojo jutranjo pesem, je Robi še pred zoro dospel do zaloških sadovnjakov. Previdno je prekorščil cesto in med drevjem odšel do Cibernove hiše, kjer je često danil in počival po težkih kurirskih poteh. Utrujen od dvodnevne hoje brez počitka, ko je iskal po jelovskih obronkih okrog Mohorja in Podblince kurirsko vezo za Skofjeljski odred, ni hotel buditi dobrih domačinov. Odšel je, čeprav lačen in izmučen, na seno na pod. Zapahnil je od znotraj vrata za seboj, legel na seno in zaspal. Na smledniškem mostu je bil namreč tisto noč padel v zasedo. Moral je zaokrožiti na daleč in bresti Savo. Zato je šel pred svitanjem prišel v vas. Toda, ko je šel proti skednju, ni opazil za seboj temne sence med drevjem, ki ga je zasledovala. Izdajalec Plevel ga je opazoval. Toda sam se ni upal obračunati z Robijem. Tekel je v Cerklje in pripeljal 20 do zob oboroženih belogardistov. Belogardisti so obkolili skedenj še predno se je zdanilo. Kmalu zatem je zaropotalo po lesenih stenah in vratih. Ker vrat niso mogli odpreti, so belogardisti kričali: »Odpr! Predaj se, svinja partizanska!« Robi je belogardistom odgovoril tako, kot ga je učila domovinska ljubezen, tako, kakor je zmeraj pravil: živega me ne bodo dobili. Pištola je dala pravi odgovor iz njegove roke. Bojeval se je, dokler mu ni kri iz nekoliko ran oslabela moči. Toda torbico je ljub temu še porinil pod pod-

nice, da ne bi dobili pošte. Zločinci pa, ker niso mogli do njega, so zažgali skedenj. Plevel je dal zadnji ukaz: »Zažgite ga, svinjo partizansko!«

Ko je jutranje sonce obsijalo vrhove dreves, so ognjeni žubljivi ugasnili zadnje ostanke življenja kurirja Robija, skojevca. Izpolnil je obljubo, da živega ne bodo dobili, da ne bodo dobili pošte, čeprav je prišlo 20 belogardistov po njega, spečega, samega. Njegova kri in kri mnogih, ki nepoznani leže po naših gozdovih od Sutjeske do Triglavja, je rodila nam lepše in srečnejše dneve, ki jih Rudij ni dočkal.

Tako kakor so belogardisti umorili in zažgali Robija, so umorili in mučili številne druge partizane in aktiviste. V kratkem času so prišli kar 73 posameznikov. Zato je tamkajšnji Okrožni komite odločil, da bo razbil to belogardistično postojanko. V noči od 4. na 5. oktober 1944. je Slandrova brigada, ko je prišla iz Tuhinjske doline, v Zalogo uničila štab Črne roke za Gorenjsko.

Prebivalci območja Cerklje praznujejo ta dogodek kot svoj praznik. Letos bodo to še posebno lepo proslavili. Na večer pred praznikom, v soboto, 1. oktobra, bodo odkrili spominsko ploščo padlemu kurirju Robiju. Hkrati pripravljajo tudi lep kulturni program. Spominska plošča, ki jo bodo odkrili na Kandučevi hiši, bo spominjala na junaštvo mladega kurirja — skojevca.

R. Carman

Pred zimsko turistično sezono

Po dveh letih nič novega

**Žičnica na Krvavec neizkoriščena - Prometnih zvez ni
Morda še letos nova restavracija v novem domu**

Ceprav se je komaj dobro poslovilo poletno sonce, nam hladni dnevi že napovedujejo bližajočo se zimo. Torej je že prišel čas, da pogledamo, kaj je bilo narejenega med poletjem za zimsko sezono 1960/61. Prav zaradi tega ni naključje, če nas je pot peljala na Krvavec, najbližjo in prav gotovo tudi najlepšo zimsko turistično postojanko v okolici Kranja in Ljubljane. Toda že uvodoma naj zapišemo, da nas je tokratni obisk precej razočaral. Po dveh letih, odkar je stekla žičnica na Krvavec, je v bistvu še vedno vse tako kot je bilo pred dvema leti, kar ponovno potrjuje, kako počasni smo z uresničevanjem načrtov v našem turističnem gospodarstvu. Res je sicer, da je na Krvavcu v zadnjih dveh letih precej novega, vendar pa bo turizem zaradi tega ostal še vedno tam, kjer je bil. Kranjsko Planinsko društvo gradi nov dom, v gradnji pa je še nekaj manjših planinskih koč in to je tudi vse. O problemih v zvezi s Krvavcem, ki zavirajo hitrejši turistični razvoj, smo razgovarjali z nekaterimi, ki so jim krvavške razmere najbolj znane.

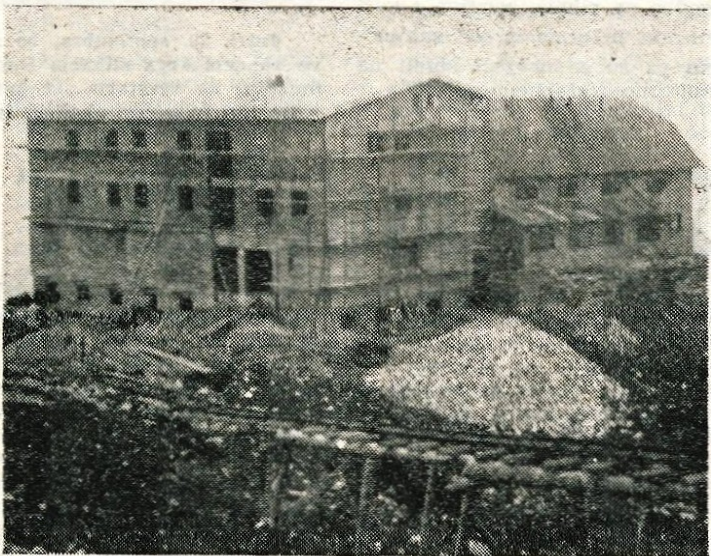
OBETAJOČI NAČRTI

Predsednik Planinskega društva Kranj Ado Klojčnik, nam je o gradnji novega doma na Krvavcu povedal tole:

»Gradnja se je precej zavlekla, ker nismo uspeli pravočasno za-

gotoviti sredstev. Zatorej nam je letos uspelo spraviti pod streho prvi del objekta, v katerem pa bomo verjetno uspeli še letos urediti večjo jedilnico z 250 sedeži (v priljublju). Prepričan pa sem, da bo novi dom lahko po-

barjeva, uslužbenka v pisarni SD Triglav Kranj. »Primernejših smučišč kot jih ima Krvavec, si skoraj ne moremo zamišljati. Toda kako naj jih izkoristimo, če za to nimamo pogojev. Vsekakor bi SAP Ljubljana moral uresničiti celoten načrt, ki je bil narejen že z gradnjo žičnice na Krvavec. Načrt namreč predvideva še tri vlečnice od zgornje postaje žičnice, ki naj bi služile prvenstveno smučarjem. Mi sicer tega ne moremo zahtevati, vsekakor pa si želimo, da bi letošnja sezona — torej po dveh letih — stekla vsaj ena vlečnica, brez katere si treningov za vrhunsko smučanje sploh ne moremo zamišljati. Seveda ne smemo mimo dejstva, da je že sedaj žičnica velika pridobitev za široki zimski šport, za tako imenovane nedeljske smučarje, pri katerih pa naletimo spet na druge probleme: slabe avtobusne zveze in dokaj visoke cene gostinskih uslug. Brž ko bo dograjen nov dom na Krvavcu, bomo imeli tudi mi precej koristi, saj bomo potem lahko mislili tudi na večje športne prireditve, česar se pri sedanjih gostinskih uslugah na Krvavcu ne upamo lotiti. Kljub temu pa, da bo dograjen nov dom in vlečnice, naše športno društvo namerava na Krvavcu graditi lastno koč. Namreč stroški s tekmovalci v obstoječih gostinskih obratih so previsoki. Načrte za koč že imamo in če bo vse po sreči, bomo še to jesen začeli že z izkopom za temelje.«

Prva faza gradnje novega doma na Krvavcu je končana. — Še letošnja zimo bo morda v priljublju sodobno urejena jedilnica

vsem dograjen prihodnje leto. Otvoritev naj bi bila za kranjski občinski praznik (1. avgusta). Novo planinsko poslopje bo vsekakor za tukajšnji turizem precejšnja pridobitev, saj bo v njem 150 ležišč. Razen tega pa bo tudi pred domom lepo urejen prostor s približno 120 sedeži.

V načrtu imamo tudi še ureditev prostorov v Koči ob žičnici. Uredili bomo večjo teraso pod katero bodo drvarnice, skladišča in sanitarije.«

»BREZ VLEČNICE NE BO VRHUNSKEGA SMUČANJA«
Tako nam je rekla Cenka Gru-

V Kropo na prakso

Kot prag med gorenjskimi ravninami nad Kranjem, se južno od Bleda strmo dviga v višino 1440 metrov visoka Jelovica. Pod njo je stotletja stara kovaška Kropa. Ko sem se pred dnevi s prijatelji pripeljal v ta kraj, sem doživel stvari, ki se mi doslej še niso nikjer primerile.

Motorno kolo z vso prtljago (tudi z denarjem), sva pustila ob cesti, nedaleč od gostilne. Odpravila sva se v gostilno, ki pa je bila polna. Ko so opazili, da sva tujca, sva takoj dobila prostor. V dobri minuti sva bila že postrežena, na najino začudenje pa sva poleg naročenega dobila na mizo tudi lepo brošuro, v kateri so opisane vse turistične zanimivosti tega kraja. Ceprav nisem imel namena izkoristiti prilike (brošura je bila namreč brezplačna), sem vseeno poprosil gostilničarja še za eno. Tudi ta je bila takoj na mizi, prav tako tudi ostala naročila. Še nečesa prijetnega sva bila deležna. Ko so uvideli, da si želiva ogledati Kropo, sva takoj lahko plačala, da ne bi trtila časa z nepotrebnim čakanjem. Ko sva počasi nadaljevala pot proti gornjemu delu vasi, je prišel za nama prijazen moški, ki je na najina vprašanja lepo in prijateljsko razlagal vse, kar naju je zanimalo. Še več. Omogočil nama je, da sva si lahko ogledala njihov kovaški muzej, čeprav je bil v tem času zaprt, kovačnico umetnega kovaštva, tovarno vijakov in vse ostale zanimivosti tega kraja. Povsod, kjerkoli sva vpraševala za zanimivosti, sva naletela na prijazne in vljudne besede. Nobene stvari nisem opazil, ki bi jo lahko grajal. Lepe, visoke, pobeljene hiše, na katerih je bilo vse polno rož, so ostajale za nama, ko sva se ob mraku vračala k najinemu vozilu. Vse je ostalo nedotaknjeno. Tudi iz radovednosti se ni vozilo nihče približal. To je zelo lepo spričevalo, ki ga pri nas žal še vse preveč pogrešamo.

Tako sem po tolikih letih le spoznal Kropo in njene ljudi. Spoznal sem, da se je v svobodo začel za nov razvoj, ki ga v zunanji podobi pokrajine izražajo

nova cesta na Jamnik, Kulturni dom, kopališče, gimnazija in preprosti, vljudni ljudje, ki zaslužijo, da bi se od njih marsikdo učil.

Bora Oljačič

Filmski festival

Velik filmski festival v nekem svetovnem mestu se je začel z velikimi slavnostmi ob prisotnosti stotih priznanih ali nepriznanih igralke in petih priznanih ali nepriznanih režiserjev. Takoj po neuradni reviji mode in nekaterih zakonskih skandalih, je bil predvajan film »Sreča«, a ker je bil na njegovo nesrečo predobro, je prikazan izven konkurence. Naslednjih deset dni se ni primerilo nič posebnega. V festivalski dvorani je dnevno prikazanih nekaj filmov, v tem času so veliki režiserji lovili ribe, a majhne igralke njihove asistente. Enajsti dan se je sestala mednarodna žirija, da bi podelila nagrade. Predednik žirije je bil znani javni in tani delavec Galen. Ko je popil koka-kolo (darilo neke delegacije), je Galen predlagal, da se številu glavnih nagrad poveča zaradi tega, ker sodevuje več držav, kot imajo prečudenih nagrad. Vsi člani žirije so glasovali za ta predlog. Potem je vstal član žirije iz Beranije in rekel:

»Zaradi izrednih zaslug za očuvanje svetovnega miru predlagam, da se prva nagrada dodeli filmu Leonske produkcije »Oko za oko.«

Vsi se strinjajo. Za njim je vstal član žirije iz Leonske in z drhtečim glasom rekel:

»Zaradi tradicionalne pro-

izvodnje prvovrstnega sira predlagam, da se A nagrada podeli filmu Beranije.«

Vsi se strinjajo. Ostalih dvajset nagrad (prva b, prva c... prva x) so dobile vse države udeležence po abecednem redu.

Vsi se strinjajo. »Gremo dalje,« je rekel Galen in zaprosil edinega člana žirije ženskega spola, da dodeli nagrado za najboljšo možko vlogo.

»Upam, da vsi poznate igralca Bredija,« je rekla gospa in izvlekla robčke. »Njega je te dni doletela strašna nesreča: zapustila ga je njegova peta žena. Najboljša tolažba v tem težkem trenutku mu bo nagrada,« končuje gospa in se duši v solzah.

Vsi se strinjajo in jočejo. Okoli najboljšo ženske vloge je bilo težje. Najstarejši član žirije je predlagal Irmo Akron, a najmlajši njeno vnukinjo.

»Kdo je ta vnukinja?« je vprašal Galen. »Kaj se ne spominjate,« je rekel mladi član žirije. »Igrala je mater Irme Akron v istem filmu.«

»Na žalost, spominjam se samo bčerk,« odvrne Galen. — »Prosim žirijo za drug predlog.«

»Jaz ga imam,« vstaja neki član žirije, ki so ga že zabolele noge zaradi dolgega sedenja.

Osnutek novega planinskega doma na Krvavcu

ri (od 2. VIII. 1958 do 22. IX. 1960) 272.740 potnikov in 29.233 vagončkov tovora. Precej visoke številke, ki pa kljub temu še ne zadovoljujejo. Zanimivo je namreč, da statistika kaže, da je zanimanje za Krvavec letos manjše kot prej, čeprav je bilo nekaj dni precej navala in je bilo dnevno prepeljanih tudi nad 2.000 izletnikov. Seveda je bilo tega krivo tudi dokaj slabo vreme, zlasti v zadnjem mesecu. Na vprašanje — kdaj bo vlečnica — pa nam je tovariš Rutar takole odgovoril: »Vse kaže, da je letos še ne bo. Zgostjo je v tem, ker nimamo sredstev. Skušali pa bomo letos, če drugače ne, pa kar na svojo roko, urediti »potegavšno«, za katero je tolikšno zanimanje.«

ANONIMEN RAZGOVOR

V Koči ob žičnici smo se zadržali malo dlje. Razgovarjali smo se s prijaznim gostinskim uslužbencem, ki se je zaradi stanovanjskega problema zatekel s svojo družino na Krvavec, kjer je sedaj šele tri mesece; prej je bil v službi na Pohorju. Priimka in imena nam ni hotel zaupati, kljub temu pa bomo zapisali nekaj njegovih misli, ki nam jih je povedal iz izkušnje in primerjav med žičnico na Pohorje in žičnico na Krvavcu.

»Slabo gospodarsko politiko vodimo s Krvavcem,« je začel. »Zmogljivosti sedanjih gostinskih poslopij so zaradi slabe organizacije nezasedene. Od kod naj pridejo izletniki in turisti, če imajo dnevno le eno redno avtobusno zvezo v obe smeri. Izgovor, češ, če bo večje zanimanje, bomo v progo vključili izreden avtobus, je zelo slab izgovor. Podobno stanje kot je sedaj v zvezi s krvavško žičnico, je bilo pred leti tudi na Pohorju. Toda tam so našli izhod: danes skoraj vsako uro pripelje avtobus do žičnice in od tam skoraj

vsako uro odpelje. Gostov ne manjka, pa tudi izletniki so zadovoljni, ker nimajo več preglašvic, kako se bodo lahko peljali na izlet na Pohorje. Tudi na Krvavcu bi morali poskusiti, seveda s primerno reklamo, da bi vsake tri ure pripeljal do podnožja avtobus. Prepričan sem, da bi bil obisk več kot zadovoljiv. Ljudi je treba namreč privaditi na tisto, česar se lahko poslužijo. In mi bi morali biti tisti, ki bi morali to organizirati, ne pa čakati da bodo ljudje peš prišli do nas, kajti le tiste lahko preštejemo na prste.«

EPILOG

Iz teh razgovorov kaj lahko zaključimo, da se odvija turistični promet na Krvavec neorganizirano. Imamo eno izmed največjih žičnic, nimamo pa drugih pogojev, s katerimi bi na žičnico pripeljali tudi izletnike in turiste. Za primer naj samo zapišem, da je pripeljal zadnjo soboto popoldne samo en reden avtobus (tako kot vsak dan) iz Ljubljane preko Kranja do podnožja žičnice. Iz Kranja je odpeljal ob 15. uri, za njim ni bilo nikogar več. Kakšen je bil potem lahko sobotni promet v kočah na Krvavcu si lahko predstavljate — približno 20 turistov! Zakaj potem gradimo žičnico, če je nismo sposobni izkoristiti oziroma ne damo možnosti ljudem, da bi lahko uživali v lepota, ki jih jim daje Krvavec s svojo okolico. Če so graditelji žičnice zadovoljni s prometom kakršnega imajo, potem mora odpasti tudi izgovor, češ da ni sredstev za gradnjo vsaj ene vlečnice, saj so obljubljene kar tri. Vlečnica naj torej ne bo »potegavšna« in če sredstev ni, jih poiščimo tam, kjer so neizkoriščena. — In oca: priprave za novo zimsko sezono na Krvavcu — nezadostno.

-n.-n.

Pot prijateljstva

**Gorenjski taborniki so obiskali
„Rdeče sokole“ v Belgiji**

V prvi polovici julija letos je našo državo obiskala skupina belgijskih tabornikov, ki so člani mednarodne organizacije Rdečih sokolov (IFM). Pisali smo že o teh mladih fantih in dekletih, ki so taborniki v Martuljku in ki so kot mladinska delegacija verno zastopali svojo socialistično stran. — Druga polovica julija je ostala naša. 35 tabornikov iz gorenjskih enot je Rdečim sokolom vrnilo obisk in sodelovalo na njihovem vsakoletnem zboru »Republique Faucons Rouges«, ki je bil v Dolhainu — Limbourg.

Taborniki z Jesenic, Zirovnice, Radovljice, Kranjske gore, Bohinja, Kranja, Škofje Loke, Zirov... so se vrnili polni lepih spominov, zadovoljni, da so dosegli cilj izmenjave — utrditi prijateljstvo z napredno mladino drugih držav.

To je bila jugoslovanska delegacija, delegacija, ki je zastopala socialistično mladino vse Jugoslavije.

DEŽ V SLOVO

16. julija so se Rdeči sokoli vrnili iz Martuljka v Kranj. Ta dan, bila je pusta sobota, pa so se v Dijaškem domu na Zlatem polju pričeli zbirati taborniki iz vse Gorenjske. Znanci z mnogih akcij smo si spet segli v roke. Ze dopoldne nas je bilo v Dijaškem domu nad trideset — torej skoraj vsi. Naše zadnje priprave pred taborjenjem v Belgiji so bile skupne. Pregledali smo si kroje, namestili smo si taborniške znake in bili smo nared, toda ura ni in ni hotela teči kot bi

mi želeli. Dan se nam je zdel dolg in minute so se vlekle. Tudi Kranj se nam je nenadoma zazdel pust. Ali pa smo bili pust mi? Zadnje je verjetnejše, kajti če smo se še tako trudili, zanimivega pogovora nismo »spravili na dan«. Videlo se je, da ima vsak neke skrbi...

Zvečer smo se v jedilnici Dijaškega doma zbrali k skupni večerji zastopniki treh držav. Mladinci Francije, Belgije in Jugoslavije smo doživeli nepozaben večer. — Pozno je že bilo, ko smo se poslovili od mladine iz La Ciotat, ki je tu preživljala svoje počitnice, in skupaj z Rdečimi sokoli odšli proti kranjski železniški postaji. Tudi dež, ki je bila takoj na mizi, prav tako ni zmanjšal dobre volje in pesem je še zadnjič pred našim odhodom pozdravila v temo in meglo zaviti mokri Kranj.

Jugoslavija-express je bil poln, ko smo vstopili. Prostor smo si našli kar na hodniku, kjer smo odložili svojo prtljago — nahrbtnike in se posedli nanje. Voz, ki je bil rezerviran za nas, je bil zaseden. Nismo se hoteli prepirati (verjetno ne bi šlo brez tega, če bi hoteli potnike »izseliti«), potolažili smo se kar z mislijo, da bo »kmalu bolje«. Tudi tovariši iz Belgije se niso prav nič ustrašili vožnje na hodniku spalnega voza.

Nekaj minut po 1. uri smo se ustavili v Rosenbachu — prvi postaji na avstrijskem ozemlju. Za marsikoga izmed nas je bila to tudi prva postaja v inozemstvu.

(Dalje prihodnjico)

Bodite previdni!

Ker ljudje zelo neradi upoštevajo opozorila in nasilno posegajo v električne naprave, za katere niso poklicani, se dogaja vedno več nesreč z električnim tokom.

V Sloveniji je bilo v zadnjih letih nad 150 nesreč z električnim tokom, ki so razen 28 smrtnih primerov in težkih telesnih poškodb, povzročile milijonsko škodo v gospodarstvu. Ugotovljeno je bilo, da je največ takih nesreč v času mlavelje, predelave sadja in pripravljavanja krme. Te nesreče so se pripetile največ na provizorično napravljenih podaljških napeljav za razsvetljavo ali pa za

pogon motorjev v neelektrificiranih prostorih lesenih gospodarskih poslopij, kjer se opravljajo dela v zvezi s kmetijskimi pridelki. Okolje, kjer se taka dela opravljajo je največkrat vlažno in ima zato tok dobro vodljiva tla. Dotik z električnimi napravami je ob takih pogojih vedno smrtno nevaren.

Zato naj se ljudje ne vtikajo v stvari, za katere niso poklicani. Kadar je potrebna dodatna provizorična električna instalacija, naj izvrši napeljava samo izprašano strokovno osebo, ki je za ta dela tudi pooblaščen.

MIRA KLINAR

ŽARA S PEPELOM

— Ze nekaj dni sem taval po marseillskem pristanišču in oprezal za ladjo, pa je bilo kakor zakleto...

Dnevi so minevali. Zmanjkalo mu je denarja. Niti za hrano ga ni več imel. Imel je le kilogram prekajenega mesa, a tega je hranil za pot. Bil je lačen, a si ni upal poiskati dela in ne prosjati. Ostati je moral neopazen. Zato se je hranil s školjkami, ki jih je nabiral ob obali.

Upanje je plahnelo. Naposled, ko je že skoro obupal, je gledal ladjo z jugoslovansko zastavo. Pomešal se je med pristaniške delavce, dokler se mu ni posrečilo vtihotapiti se na ladjo. Previdno se je izmuznil v podprostorje in se ob zamazani lini skrival med premog.

— Vse bi še bilo, da ni bilo prahu...

Prah ga je silil h kašlju in le z muko se je premagal, da ni zakašljajal...

Naslednji dan je ladja odplula.

Glad, ki ga je mučil že nekaj dni, je postajal neznošen. Ni se mogel premagati, da ne bi použil vsega mesa. Zato ga je začelo kmalu neznošno želeti. V čutarici pa je imel le malo vode. Varčeval je z njo in jo užival po kapljicah. Toliko, da je omočil ustnice.

Dolgi so bili dnevi. Glad je še lahko prenašal, žeja pa je bila neznošna. Zdelo se mu je, da ga bo zadušila. Ze se je hotel izklopiti iz premoga in se pokazati kurjačem. A ni tvegaj. Zbral je vso voljo in ležal v premoğu, dokler se ladja ni ustavila in zasidrila. Ni štel dni, koliko časa je minilo, odkar so zapustili Marseille.

— Split? — se je začudil.

Da. Bil je v Splitu. Pobeg v Spanijo po morju se mu je pred tremi leti prav tako iz tega mesta ponesrečil. Zato pa mu je bilo morje in to mesto ob vrnitvi bolj naklonjeno.

Angela se spominja, kako napeto sta s Slavkom prisluhnili nadaljevanju Joškotovega pripovedovanja.

Slaboten, otrpel in bolj črn kakor ladijski kurjač, je pripovedoval, se je pritihotapil z ladje na kopno. Mornarji, zatopljeni v delo, se niso zmenili zanj. Nato se je umaknil iz mesta in razmišljal, kako bi našel zvezo s splitskimi komunisti. Nič pametnega mu ni prišlo na misel. Zato je sklenil, da se vrne v pristanišče. Menil je, da bo morda naletel na komuniste med pristaniškimi delavci.

— In imel sem srečo, — je pripovedoval.

Ko se je vrnil v pristanišče, je naletel na skupnico delavcev, ki so pravkar malicali. Ošinili so ga z neprijetnimi pogledi.

— Si lačen? — ga je prav nič prijazno vprašal neki delavec; bili so samo trije.

— Ne, — je rekel.

— Čudno. Saj te je sama kost in koža, — je rekel prejšnji.

— Le prigrizni! — mu je nekdo drug ponudil jesti.

— Hvala! — je rekel. Bil je hudo lačen.

Ponudili so mu še. Sprejel je in jedel z njimi.

— Brez dela? — so ga nato vprašali.

— Da, — je pritrtil.

— Včlani se v Jugoras, pa ga boš takoj dobil, — je rekel oni, ki ga je prvi nagovoril; besedico Jugoras pa je izgovoril zaničljivo.

— Včlanil bi se, — je rekel, da bi razvozljaj, s kakšnimi delavci ima opravka. Dobro je vedel, da je Jugoras vladni profašistični sindikat.

— Včlanil bi se? — je za njim zaničljivo ponovil delavec.

— Zdalj mi je žal, da smo ti dali jesti. Ali si ti sploh kakšen delavec, da bi se vpisal v fašistični sindikat! Ali sploh veš, kaj je fašizem? —

— Vem, — je rekel in obraz se mu je razjasnil, ko je zaslučil, da je med pravimi, med svojimi.

— Figo veš! — ni prejšnji skrilval jeze. »Drugače bi ne silil v Jugoras...«

— No, da, — jih je še preizkušal. »Nisem vedel, kaj je to.«

— Nisi vedel? Nisi vedel, kaj je Jugoras? Človek bi rekel, da si prišel z lune, — se mu je posmeheval ogorčeni delavec.

— No, prav, če že hočete, — je rekel... »Nisem prišel z lune, marveč iz Marseille...«

— Iz Marseille? — so ga pogledali nezaupljivo.

— Španski borec sem...

— Niso mu verjeli.

— Da ni špicelj? — je slišal, da je nekdo zašepetal.

— Nisem, — je odgovoril na ta šepet. »Nekdanji politični komisar bataljona Dimitrov sem...«

— Bataljona Dimitrov? — mu še vedno niso verjeli. Sele, ko jim je pokazal nekaj fotografij, ki jih je imel pri sebi in ki so si jih ogledovali z zanimanjem in s spoštovanjem, se je razblinilo njihovo nezaupanje in so se mu zaupali. Vsi trije so bili komunisti. Da so ga ob prihodu gledali tako neprijazno, je bilo krivo, ker jih je zmotil; delovni odmor so izbrali za kratek celični posvet.

— Tu imaš denar! Počakaj nas v kantini, — je rekel delavec, ki mu je bil prvi ponudil ribo in kruh. Odmora za malico je bilo namreč konec in morali so na delo.

Potem je Jožko zaključil pripovedovanje.

— Imel si srečo, da si naletel na take ljudi, — je rekel Slavko.

— Da. Priskrbeli so mi obleko in denar za pot.

Split, Zagreb, Ljubljana. Kako drugače se je vračal proti Jesenicam kakor pred leti.

— Na Jesenicah sem se zgasil najprej pri Vovkovih. Zdalj pa se zadržujem pri Lasanu. Teško je, ker nimam dela in zaslužka...

Da, brez dela je bil in brezposeln; niso mu ga dali, razmišlja Angela in strmi v lepak, ki govori o njegovi smrti, pa ne more verjeti.

— Ni res, ni res! Lažejo, — bi rada verjela... Legendo o njem bi radi uničili, legendo o njegovem junaštvu, ki kroži med ljudmi, od ust do ust, in ki neti upor in utrjuje vero v zmago, da ne ugasne v času, ko Nemci skoro nezadržno prodirajo na jugu Rusije, ljudje pa, kakor da bi za to prodiranje ne vedeli, zaupajo v partizanski boj in v njem vidijo edino pot, ki jih vodi iz trpljenja in iz teh grozotnih časov k svobodi.

— To veró bi radi ubili v ljudeh. Zato so se Nemci poslužili laži, da je Jožko, ki je postal pri gorenjskih ljudeh simbol te vere, padel, da je mrtev...

— Ni padel. Ni mrtev, — si zatrjuje... Nemci lažejo. Ze tolikokrat so lagali in razglašali zmago nad partizanstvom. Ze tolikokrat, da jim ni verjeti.

Jožko je živ. Njegova pot se ni končala. Nadaljevala se je njegova pot iz Spanije, nadaljeval se je njegov boj poti istemu sovražniku kakor na španskih tleh, nadaljeval se je na domači zemlji. Njegove stopinje bodo za večne čase vklesane v skalnato Mežakljo, nikoli jih ne bo prekril mah jelovskih gozdov, neme ruševine Dražgoše še pojo slavo bitke, ki jo je vodil Jožko... Ne, Jožko ni mrtev. Jožko ne bo nikoli mrtev.

In vendar lepak?

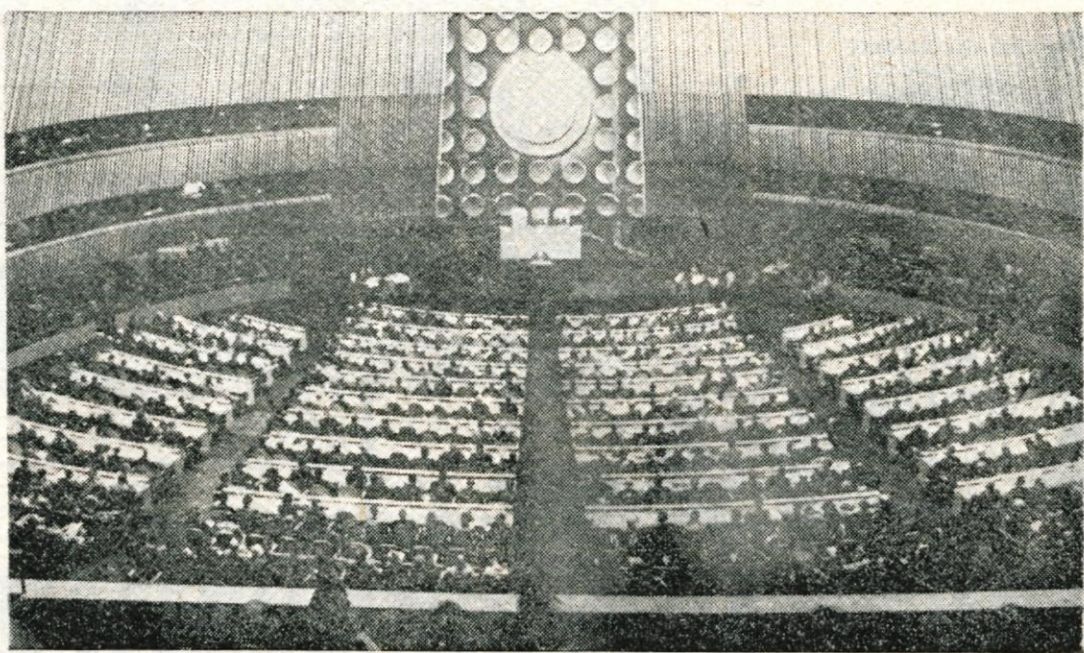
— Laž je ta lepak!

— Laž! Podla propaganda! Z njo bi radi ubili vero v svobodo, ker je z julijskimi grozotami niso mogli.

Angela s studom in gnevom prebira lepak, ki blati osvobodilni boj slovenskega ljudstva na Gorenjskem. Ne verjame, da je Gregorčič mrtev. Ne verjame, da so partizani uničeni.

— Niso! — si zatrjuje, ko še isti dan izve, da so poključki partizani iztirili vlak pod Nomenjem.

— Niso! — si zatrjuje, ko naslednji dan zve, da so partizani vdrli v Zirovnico in zažgali železniško postajo Nemeem pred nosom.

Takšna je ena od dvoran, v katerih so plenarne seje Generalne skupščine OZN. Dvorana ima 700 mest za delegate, 750 za diplomatski zbor in službene osebe, 234 za predstavnike tiska in 800 mest za občinstvo.

Helikopterji odkrivajo domača ležišča urana

V zadnjih 12 letih so pri nas našli 28 uranovih rud in raziskali 33.132 kvadratnih kilometrov Jugoslavije in odkrili več kot 400 točk, kjer je povečana radioaktivnost in 22 nahajališč uranove rude, od tega 13 v Srbiji in Makedoniji. Samo lani so porabili za iskanje jedrskih surovin pri nas 2,3 milijarde dinarjev. Geologi so tudi ugotovili, da so naša perspektivna nahajališča uranove rude v Sloveniji v severozahodni Srbiji —

(Mačva in Sumadija) ter v jališča urana pri nas so v Stari planini jugovzhodno od Knjaževca, Iverek na Ceru, Mzdrnja, Bukulja pri Arandjelovcu, Gorenja vas nad Skofjo Loko in Idrja ter nekatera druga. Za pridobivanje urana bodo uporabljali v prihodnje tudi oljne škri-lavce v Idrji. Zdalj v inštitutu za tehnologijo mineralnih surovin intenzivno proučujejo metodo, kako bi iz teh škrijavcev lahko pridobivali uran, saj jih imajo tudi dovolj v Raši, Kanižari, Potrvlju pri Sinju ter drugod.

Geologi pa so odkrili pri nas tudi jedrske surovine, kot so beril in cirkonij ter torij, ki mu obetajo, da v bodočnosti postane najresnejši tekme uranu kot jedrskemu gorivu. — Doslej odkrite rezerve uranove rude ocenjujejo v milijonih ton. — Iz njih lahko pridobivamo več tisoč ton urana. Prve domače uranove palice so izdelali konec leta 1958. Zdalj je v posebej zaščitenih skladiščih spravljanih že več ton teh, kakih deset centimetrov dolgih palic, temnorjave barve in težkih po osem kilogramov, kajti uran je 19-krat težji od vode. Naprave v Kalni (tu je doslej najvažnejši rudnik uranove rude pri nas, poleg rudnika pa je zrasla tudi tovarna uranovega oksida, kjer iz rude v prvi fazi pridobivanja dobijo 65 odstotni koncentrat urana, ki ga potem dokončno obdelajo v inštitutu za tehnologijo mineralnih surovin v Beogradu) in inštitutu v Beogradu pa so le prva faza naše industrije urana, ki bo dobila do konca novega pet-letnega načrta že nove zmogljivosti.

Zdalj razpolagajo iskaleci urana pri nas že s helikopterji, opremljenimi s sodobnimi instrumenti, ki letijo 20 do 50 metrov visoko in s hitrostjo 100 km na uro ter iz zraka iščejo radioaktivne rude. Ti helikopterji so preleteli samo lani 4000 km po Jugoslaviji. Rezultate raziskovanja prek radia takoj prenašajo s helikopterja v center iskalne skupine, kjer jih obdelajo in vpisejo v karte.

BODICE

△ Sreča na nedeljski tomboli v Kranju je šla povsem mimo mene. Nasprotno pa sem imel precej nesreče. V gneči tisočglave množice iz vseh krajev Slovenije sva se najprej morala ločiti z Marjano. Ni in ni me mogla dobiti ko sem še pred pričetkom tombole hotel videti avto, s katerim se bom tudi jaz peljal domov. Ko pa sem se prepravil med mladimi in starimi, majhnimi in velikimi, so me tako pohodili po novih čevljih, da sem jih moral že v ponedeljek vreči na kup smeti. Kaže pa, da tudi z obleko ne bo nič kaj bolje. Gumbi so kar frčali od mene, z njimi pa tudi kar lepi koščki dragega blaga. No, zato pa sem imel spet nekaj sreče, saj se mi je na moje bodice ujelo marsikaj, kar bi sicer težko zvedel.

△ Skupina Bobinjev je bila že nekaj ur pred pričetkom tombole veselo razpoložena na kranjskem trgu in ni jim manjkalo raznih dovtipov in šal, vmes pa tudi iskrene kritike. Od srca pa sem se nasmejal tudi jaz, ko sem ujel na ušesa, da imajo v Bobinju na občinski razglasni deski v tem času le stare oglase, novih pa ne. Med starimi pa so:

1. Tisti, ki nameravajo oddati sobe v letošnji turistični sezoni, naj jih prijavijo najkasneje do 10. maja 1960;
2. Kdor želi dovoljenje za sečno lesa v letu 1961, naj predloži prošnjo najkasneje do 15. maja 1960 in
3. Tistim, ki želijo da se jim podaljša dovoljenje za motorna vozila, sprejemamo prošnje najkasneje do 7. aprila 1960.

△ Ne daleč od Bobinjev je druga skupina izmenjavala doži-

vetja z letnih počitnic. Marsikaj sem slišal, vendar pa mi je najbolj ostalo v spominu naslednje: Nek možakar je pripovedoval, kako je v kranjski restavraciji Park približno pred enim mesecem pogasil ježo. Naročil si je malinovec in prosil, da vanj vržejo košček ledu. Zeljo so mu izpolnili, vendar na način, ki mu je vzel apetit, da bi malinovec lahko spil. — Točajka je prijela velik kos ledu, ga vrgla na s pločevino obiti »šank«, da se je razletel na drobne koščke. Enega od teh je meni nič tebi nič prijela z roko in ga vrgla v kozarec z malinovcem. — Res hitra postrežba, kaj pa solidna?

Drugi je pripovedoval kako je jedel polže v solati. Da, polže v solati, in sicer kar v Kranju v restavraciji hotela Evrope. S takšno specialiteto so mu postregli približno pred štirinajstimi dnevi pri kosilu. Bilo pa je takole. Z užitek je zataknil z vilico v zeleno solato, na vilici pa mu ni ostalo drugega kot velik polž. Ze se je hotel razburjati, pa ga je potolažila neka gospa pri sosednji mizi: »Ne razburjajte se vendar, saj je danes mešana solata — malo zelene in polžov« — in mu je pokazala velikega polža nabode-nega na vilico.

Za tokrat dovolj, danes teden pa nasvidenje

Vaš Bodičar!

BINČEK — RIBIČ

JOKAJOČE KRAVE ŽIVINOZDRAVNIKI SO UGOTOVILI, DA ZNA TUDI KRAVA JOKATI

Ali krave jokoje? To vprašanje bi lahko razumeli kot šalo, toda pred kratkim so izkušeni strokovnjaki na to vprašanje odgovorili pritrdilno.

V nekem avstrijskem žvinozdravniškem časopisu poroča dr. Kravarik, vodja neke avstrijske osemenjevalne postaje, o različnih pojavih izločanja solz pri kravah.

Neka enajstletna mirna krava, ki je bila nekaj časa sama v hlevu in je bila zelo razvajena, se je morala zaradi nabave nove živine utesniti in menjati svoje ležišče. Pri spremembi hlevskega redu se je zbralo v hlevu precej ljudi, ki so razpravljali o tem, kako bi razmestili novo živino v hlevu. Razgovor je bil precej glasen, pri čemer so večkrat izgovorili ime te krave. Vsi prisotni so imeli vtis, da je krava razumela, da bodo zanjo nastopili slabši časi. Nenadoma je povsila ušesa in le s silo so jo spravili z njenega dotedanjega ležišča. Nenadoma so vsi prisotni z začudenjem opazili, da dobri stari kravi tečejo solze z oči. To solzenje je trajalo približno eno uro. Kravo niso mogli z ničemer potolažiti: topo je stala in povsila glavo k tlom. Medtem ko je bila preje zelo požrešna, ni hotela sprejeti ves dan niti krme niti pijače.

Neka druga štiriletna krava je visela z materinsko ljubeznijo na svojem teličku, ki je prebival v posebni staji poleg nje. Vsak dan je ob povratku s paše zavila mimo telička, ga polizala in šele nato odšla v svojo stajo. Ko pa je čez kakih štirinajst dni prišel po telička mesar in ga pred kravjimi očmi vvelk iz staje, se je kravja mati silno vznemirila, hotela se je odtrgati od jasl in iti za teličkom. Vsi poskusi pomiritve so ostali brez uspeha. Velike debele solze so se kotale kravi po gobcu. Se mnogo dni pozneje je bila krava potrta in ni hotela sprejeti nobene krme. Pozneje ni bila več breja in so jo prodali.

Žvinozdravniki si razlagajo kravji jok tako, da se zival vznemiri zaradi zanjo neprijetne spremembe. Če je vznemirjenje zelo močno, povzroča razdraženje refleksnega sistema za izločanje solz v velikih množinah. Od tod gredo ustrezni impulzi do solzne žleze in povročajo izločanje solz.

DOBRA PŠENICA, SLAB KRUH

Kanada in Združene države pridelujejo sicer najboljšo pšenico na svetu, toda kljub temu imajo najslabši kruh. Če hočejo Kanadčani in Američani jesti res okusen kruh, morajo priti v Evropo.

V mnogih evropskih državah pečejo kruh iz ameriške pšenice, vendar je ta kruh mnogo okusnejši in bolj zdrav kot kruh onstran Atlantika. V obeh omenjenih severnoameriških državah so pričeli te dni obsežno propagandno akcijo, ki naj bi prisilila tovarne kruha in pekarnice, da bi dajale na trg kruh boljše kvalitete.

Severnoameriški silosi so že nekaj let prenapolnjeni, ker pšenice ne morejo prodati. Skladišča ne bodo mogla sprejeti nove žetve, če ne bodo dobila novih naročil. To so posledice subvencionistične politike ameriške vlade, ki odkupuje od farmerjev pšenico, nato pa jo vskladišči.

OTOK ZAKLADOV

R. L. STEVENSON

5. Sedež po zgodbah, ki jih je pripovedoval, je moral vse svoje življenje prebiti med najhujšimi zločinci, ki jih je kdaj nosilo morje. Moj oče je dostikrat tarnal, da nam bo spraval krmo na kant, ker bodo začeli gostje izostajati. Toda ni bilo tako: ljudje so se kapitana navadili, ker jim je nudil v dolgočasnem življenju zanimivo spremembo. Res je že zdavnaj potrosil tiste zlatnike, toda oče se ga je bal terjat in sta ga najbrž jeza in strah vrgla tako kmalu na bolniško posteljo.

6. Nihče ni videl, da bi bil kapitan kdaj odprl svojo veliko mornarsko skrinjo. Samo enkrat se je zgodilo, da mu je kdo upal ugovarjati. Moj ubogi oče je ležal na smrt bolan in obiskal ga je dr. Livesey. Ko je opravil pri bolniku, je stopil v sobo za goste, kjer je kapitan pel svojo kvantarsko pesem. Doktor se zanj ni zmenil in se je začel pogovarjati s starim vrtnarjem Taylorjem. Kapitan je udaril s pestjo po mizi — vsi so utihnili, le doktor je prijazno nadaljeval svoj pogovor in mirno kadil svojo pipo.

LJUDJE IN DOGODKI

PRETNJE

Vojaški udar kapetana Kong Lija v Laosu in imenovanje vlade zmernega in nevrtrističnega princa Suvane Fume, je dalo priložnost tej mali dvomilijonski južnoazijski državi, da dokončno uredi notranje razmere in preneha z bratomorno vojno, ki že več let divja v deželi. Prozahodno in blokovo usmerjena vlada je bila zamenjana. Zato je obstajala realna možnost, da se sklene sporazum med Vijentjanom in gibanjem Patet Lao. Tako s strani princa Suvane Fume, kot s strani njegovega popoli brata Sufanuvonga, vodje Patet Laoa, je izražena pripravljenost, da se nadaljuje pogajanja, ki so bila prekinjena po desničarskem udaru pred dvema letoma. Tako so bila na široko odprta vrata zmerni politiki nepovezovanja z bloki.

Toda upi, da je spričo nedavnih dogodkov dokončno odstranjeno stalno žarišče sporov v najbolj občutljivejšem delu Azije, so bili kratkotrajni. V dveh letih vladavine desničarskih elementov v Vijentjanu, so le-ti uspeli ustvariti trdne temelje svoje oblasti, hkrati pa so se povežali z reacionarnimi krogi v sosednjih državah ter hoteli za vsako ceno pripeljati Laos v krog vojaškega pakta za jugovzhodno Azijo (SEATO). Vse te sile sedaj

zdrženo skušajo intervenirati proti vsem poskusom, da bi se spremenila smer dosedanje politike Laosa, ker bi vsaka sprememba politične smeri v tej deželi imela negativen vpliv na nadaljnji razvoj dogodkov v tem delu sveta in bi močno okrnila strateško koncepcijo zahodnega bloka v jugovzhodni Aziji.

Zato se je ves ta blokovski mehanizem vključil v gibanje proti vladi princa Fume. Namesto, da bi prišlo po vojaškem udaru kapetana Kong Lija do pomiritve v deželi, je prišlo do odkritega napada desničarskih sil z juga. Pri tem se je v spor vmešala tudi tajška vlada. Princa Suvane Fume dolžijo, da je »popustil pred komunizmom« in ga zato žele z oboroženo akcijo pripraviti, da nadaljuje staro politiko svojih desničarskih prednikov. Celo tajski premier Sand Tamarad je izjavil, »da bo Tajska prisiljena intervenirati v Laosu«, če ne bo prišlo do sporazuma med princem Fumo in desničarji.

Prine Suvane Fuma je na tč grožnje z juga odgovoril za sedaj z odločno akcijo. Predvsem se je sporazumel z vodstvom gibanja Patet Lao, da prenehajo vojaške operacije med laoško vojsko in enotami Patet Laoa in da to gibanje nudi vso podporo

princu Fumi pri naporih, da zavrne nevarnost desničarskega prevrata.

Laoški primer je vsekakor značilen, ker kaže, s kakšnimi naporii poizkušajo blokovo usmerjene sile zadržati napredno gibanje in tega odvrniti od poizkusov, da bi vodil samostojno nevrtralno politiko nevmešavanja v notranje zadeve države. Laoški primer pa hkrati tudi kaže, da neodvisno od naporov desničarjev, da ustvarijo pozitivne procese v tej smeri, ti procesi vendarle nezadržno napredujejo in vse bolj demantirajo blokovo koncepcijo o razdelitvi sveta.

Čprav vsi ti dogodki potekajo v senci izredno pomembnih razprav v okviru Organizacije združenih narodov, so vendarle zelo pomembni in karakteristični detaili, ki kaže na osnovno tendenco gibanja današnjega sveta — predvsem manj razvitih in odvisnih področij — v smeri neodvisnosti, proti blokovskemu povezovanju, za samostojno zunanjo politiko in za notranjo konsolidacijo ter miren gospodarski razvoj. Naslednji dnevi nam bodo prinesli odgovor na odločilno vprašanje: ali bo blokova kračkovidnost povzročila v Laosu, tej mali državi v jugovzhodni Aziji, vojaške spopade še v večji meri kot doslej, ali pa bo vendarle zmagal razum. V vsakem primeru trmasto vztrajanje na blokovski orientaciji Laosa lahko pripelje deželo samo še v težji položaj kot doslej.

TE DNI PO SUETU

SEKOU TOURE O NEVRTRALNOSTI OZN V KONGU

Gvinejski predsednik Sekou Toure je danes v Rabatu izjavil, da morajo sile OZN v Kongu sodelovati z zakonito kongoško vlado, ne pa da skušajo ostati nevtralne med »odgovornimi in neodgovornimi ljudmi.«

TEZAVE SLOVENSKE GIMNAZIJE V CELOVCU

Slovenska gimnazija pa se še nazivo v Celovcu obiskuje v novem šolskem letu okrog 230 dijakov in dijakinj iz razni krajev v južni Koroški. Ta gimnazija je bila odprta pred tremi leti, v skladu z določbami člena VII. državne pogodbe iz leta 1955 o pravicah jugoslovanskih manjšin v Avstriji.

Slovenski gimnazijci pa se še vedno bori s težavami zaradi pomanjkanja učbenikov in potrebnih prostorov. Tednik gradiščanskih Hrvatov »Hrvatske novine« je objavil uvodnik, v katerem vprašuje, kdaj bodo pristojni organi v Avstriji naposled uveljavili določbe člena VII. državne pogodbe iz leta 1955, ki jamči popolno enakopravnost in narodnostni obstoj hrvatske manjšine na Gradiščanskem.

ZAČETEK PREDVOLILNEGA BOJA

Z uradnim začetkom volilne kampanje v Rimu so bili za dober mesec vsi drugi problemi potisnjeni v ozadje. Oba domova parlamenta bosta sicer v tem tednu pričela z rednim delom, ki pa bo posvečeno v glavnem le obravnavanju še preostalih proračunov. Po sporazumu med političnimi strankami namreč v predvolilni dobi parlament ne obravnava važnejših zakonov, temveč samo take, ki jih lahko sprejme v nekaj urah. Tako pričakujejo, da bodo poslanci in senatorji v dobrih dveh tednih opravili svoje delo in se nato lahko posvetili predvolilni kampanji.

MACMILLANOV ODHOD V NEW YORK

Predsednik britanske vlade Macmillan je v ponedeljek, 26. septembra zjutraj, odpotoval v New York na zasedanje Generalne skupščine OZN. Ministrski predsednik je odklonil vsakršno izjavo na letališču, kamor ga je spremlil minister za zadeve Comenweltha, Duncan Sandys, s katerim sta se v zadnjih 24 urah posvetovala o britanskem nasto-

pu v afriških zadevah v New Yorku. Jutri, to je v četrtek, bo Macmillan govoril v Generalni skupščini, vendar se bo pred tem sestel še z Nkrumahom, Naserjem in Titom. Britanski ministrski predsednik ima težavno nalogo. Kakor poročajo iz New Yorka bo svoj nastop vskladil s tremi cilji: da bo prikazal solidarnost z ZDA, skušal obnoviti minimalne stike za morbitno obnovo razgovorov med Vzhodom in Zahodom o razorožitvi in da bo pridobil afriško-azijske podpore v OZN za zahodno politiko.

PRED POMIRITVIJO?

Sobotno presenečenje, ki ga je napravil polkovnik Mobutu s svojim nenadnim obiskom pri legalnem kongoškem ministrskem predsedniku Patriciu Lumumbi, je bilo, samo uvod za nov pomemben preobrat v kongoški politični predstavi. V nedeljo dopoldne je imel ministrski predsednik Lumumba nepričakovano konferenco z nekaterimi novinarji, na kateri je izjavil: »Dosegel sem popoln sporazum s Kasavubom. Ostanem predsednik vlade, on pa predsednik republike.« Na vprašanje, ali misli po tem preokretu, da lahko ostanejo čete OZN še nadalje v Kongu, je Lumumba dejal: »Najboljšo rešitev je predlagal predsednik Gane Nkrumah na sedanjem zasedanju Generalne skupščine OZN. (Med svojimi

TELESNA KULTURA

Slovenska nogometna liga

Kranjčani enakovredni Celjanom le v drugem delu

V nedeljo popoldne sta se na igrišču Olimpa v Celju pomerila domači Kladiivar in Triglav iz Kranja. To je bila tekma drugega kola Slovenske conske lige, ki naj bi pokazala, če Kladiivarja lahko štejeemo med favorite za prvo mesto in ali je Triglav res dobro pripravljen, kot smo imeli občutek po tekmi z Nafto. Po nedeljskem srečanju in po visokem rezultatu pa lahko sklepamo, da se o prvem nismo zmotili, da pa v zvezi s Triglavom nekaj ni v redu.

Poglejmo, kako je potekala tekma. Začetni udarec so izvedli Triglavani, ki pa so žogo takoj izgubili in že v prvi minuti je imel delo kranjski vratar. Kranjčani v protinapadu še niso prišli čez črto, ki deli igrišče na dva enaka dela, ko so domačini »usnje« spet odvzeli in napadli njihova vrata, vendar se je lepo streljana žoga odbila od prečke. V borbi za žogo je nato kranjski branilec Brezar padel, nasprotnik pa je to izkoristil in močno streljal po tleh. Sedaj je bil na mestu Dagarin, ki je z izrednim refleksom žogo spet odbil, odbito pa je dobil napadalec Hribernik, ki je priložnost izkoristil in dosegel prvi gol. — Vse to se je zgodilo v prvih treh minutah. Očitno je bilo, da se Kranjčani ne morejo otresti treme in so včasih kar stali in gledali domačine, ki so zelo hitro kombinirali.

Torej, Celjani so začeli izredno hitro in vse je kazalo, da bo rezultat porazen. Triglavani so postali hitrejši šele v drugem polčasu in so bili domačinom enakovredni nasprotniki. Seveda je bilo tedaj že prepozno, lahko pa bi se s tako igro ubranili nekaterih zadetkov v prvem delu. — Precej ostro so igrali oboji, vendar smo v nedeljski tekmi videli, da kranjski nogomet le ni tako »črn«, kot to mislijo nekateri. Domačini so nekajkrat (ob gromkem in nešportnem »navljanju« svojih gledalcev) igrali preostro in je njihova gonja za žogo izgledala kot nekakšen pretep, saj pri tem niso dosti gledali na to, ali so gosta spodbili, ali mu nastavili »škarje« ali »most«. Seveda so pri tem uspeli odvzeti žogo Kranjčanom, ki pa so imeli to napako, da ko večkrat hoteli preigravati nasprotnike.

Po prvem голу so Triglavani dvakrat napadli po levem krilu, toda zaman — žoga ni in ni hotela na stran Celjanov. V 14. minuti so imeli Kranjčani priložnost za doseglo gola, ki pa je niso izkoristili, oziroma je bila domača obramba na mestu. — Drugi gol je dosegel Kokotec v 18. minuti po lepem predločku. V isti minuti pa je bil spet uspešen Hribernik, ki je v 25. minuti rezultat še povečal. Tudi peti gol za Celjane je dal Hri-

bernik, tokrat z glavo. V 38. minuti je bil kranjski napadalec zrušen nekako 20 metrov od gola. Sodnik Glavič iz Maribora je dosodil prosti strel. Domačini so postavili »zid«, S. Brezar pa je res mojstrsko streljal mimo njege in žoga je pol metra nad zemljo priletela v desni spodnji kot vrat. Tak je ostal rezultat do zaključka polčasa. — V drugem delu je bila tekma živahnejša in do izraza so prišli tudi Triglavani. Kranjčani so zamenjali tudi vratarja, ki je bil uspešnejši od prvega. Bolj napadalni so bili vseeno igralci Kladiivarja in so nekajkrat lepo napadli vrata Triglava, enkrat so celo zadeli desno vratnico, v 73. minuti pa je Hribernik, ki je

bil najboljši igralec na igrišču, postavil končni rezultat prvenstvenega dvoboja.

Celjani so po neodločenem rezultatu v prvem kolu zasluženo zmagali, Kranjčani pa so iz prvega mesta padli na četrto.

V predtekmi so igrali mladinci prvo kolo svoje lige. Kranjčani so pokazali za razred boljši nogomet in je neodločen rezultat 2:2 preuogoden za Celjane. Kot je bilo videti so Kranjčani dosegli dva avtogola, pa tudi Celjani so si sami dali en gol. Z lepo igro, ki pa ni bila preveč učinkovita, so mladinci Triglava navdušili vse ljubitelje nogometa, ki so se tokrat zbrali ob igrišču Olimpa.

Malo je deklet, ki se odločijo za strelski šport, saj pravijo, da je ta bolj za fante. Pa vendar najdemo med strelci tudi dekleta, mlajša in starejša. Med njimi

J. Zontar

Razgovor z Majdo Oreharjevo

Balet in zbiranje razglednic

Malo je deklet, ki se odločijo za strelski šport, saj pravijo, da je ta bolj za fante. Pa vendar najdemo med strelci tudi dekleta, mlajša in starejša. Med njimi

»Kakšne imaš načrte za prihodnje?«

»Kmalu se bodo pričela tekmovanja in začetni bom morala z resnejšim treningom, da bom dosegla čim boljše rezultate.«

»Ali se ukvarjaš še s kakšnim drugim športom?«

»Z atletiko, in iscer največ v šoli.«

Kaj je tvoj konjiček?«

»Balet in zbiranje razglednic.«

»Tvoj vzornik?«

»Bivša državna prvakinja Majda Kralj z Jesenic.«

»In kaj misliš o uspehih naših strelcev na Olimpiadi?«

»Ker je bila konkurenca precej močna, se niso mogli bolje izkazati, vendar lahko bi bilo bolje.«

M. Z.

Majda Orehar

mi najdemo tudi dijakinjo III. letnika kranjske Gimnazije Majdo Oreharjevo. Prislulnimo njenim odgovorom, zakaj jo je navdušil strelski šport.

Majda se je rodila 30. julija 1943. leta na Mlaki.

»Zanima nas, od kdaj se ukvarjaš s strelskim športom in kdo te je zanj navdušil?«

»S strelskim športom se ukvarjam že od 1957. leta, zanj pa me je navdušil brat in pa tovariši iz strelske družine »Mrak France« iz Predoselj, kjer sem tudi včlanjena.«

»Tvoji uspehi in nastopi?«

»Drugo mesto na okrajnem prvenstvu z zračno puško na Jesenicah za Majdo Kraljevo, 1. mesto na tekmovanju z zračno puško med kranjskimi šolami in JLA s 93 krogi od 100 možnih, kar je doslej moj največji uspeh. Sodelovala sem še na mladinskem festivalu na Reki, ter na raznih občinskih in družinskih srečanjih.«

Odprto namiznoteniško prvenstvo Kranja

V soboto in nedeljo (1. in 2. oktobra) bo v Domu Partizana v Stražišču, odprto prvenstvo Kranja v namiznem tenisu. Prvi dan bo pričetek prvenstva ob 15. uri, drugi dan pa ob 8. uri. Za prvenstvo, ki ga organizira NTK Mladost se lahko prijavijo ekipe in posamezniki neposredno pred pričetkom tekmovanja. Odprto prvenstvo Kranja bo v naslednjih disciplinah: moški A in B, ženske, mladinke, mladinci, pionirji in pionirke ter moške, ženske in mladinske dvojice in dvojice novincev.

DRŽAVNO PRVENSTVO V TENISU

Gunčarjeva 6., Žnidarjeva 9,

V nedeljo je bilo v Beogradu končano državno prvenstvo v tenisu. Od štirih slovenskih igralcev sta se ga udeležili tudi Žnidarjeva in Gunčarjeva iz Kranja. Žnidarjeva je že v prvem kolu narežala na kasnejšo prvakinjo Kozeko iz Splita, s katero je izgubila z rezultatom 9:7, 0:6, 3:6 in kot edina na prvenstvu zmagala proti njej v enem setu. Gunčarjeva pa je bila v prvem kolu uspešna, nato pa je morala igrati v lansko državno prvakinjo Djukičevu, s katero je izgubila. Kljub temu, da sta Kranjčanki na prvenstvu dobro zaigrali, sta se uvrstile le na 9. oziroma 6. mesto. Nesrečen žreb jima je že takoj v začetku postavil za nasprotnici poznejši finalistki letošnjega državnega prvenstva.

DUŠAN MITIČ

V soboto, 24. septembra popoldne, je v ljubljanski bolnišnici umrl 65-letni upokojeni major JLA, tov. Dušan Mitič iz Škofje Loke.

Pokojni je bil eden izmed redkih ljudi, ki so vse svoje življenje prebili v vojski. Z leta 1914 ga srečamo v takratni srbski kraljevi vojski. Težave prve svetovne vojne je temeljito preživel na svoji koži, saj je sodeloval pri umiku srbske vojske preko Albanije. Kasneje se je udeležil tudi solunske fronte. Po končani prvo svetovni vojni je bil vse do pričetka druge svetovne vojne aktivni oficir v takratni jugoslovanski vojski. V Senju ga je doletela okupacija Italijanov, tako da je v italijanskem ujetništvu prebil leto dni. Leto kasneje je zbežal z družino v Beograd, se vključil v partizane in bil v narodnoosvobodilni vojni vse do osvoboditve. Po osvoboditvi je bil odlikovan z redom odlikovanja za zasluge za narod.

Leta 1952 je bil upokojen. Še kot upokojeni oficir je sodeloval v vseh organizacijah. V največji meri je pomagal organizaciji ZB in UROJ, kakor tudi društvo upokojenecv.

Spomin na nepozabnega in iskrenega tovariša Dušana Mitiča bo pri Ločanih ostal trajen.